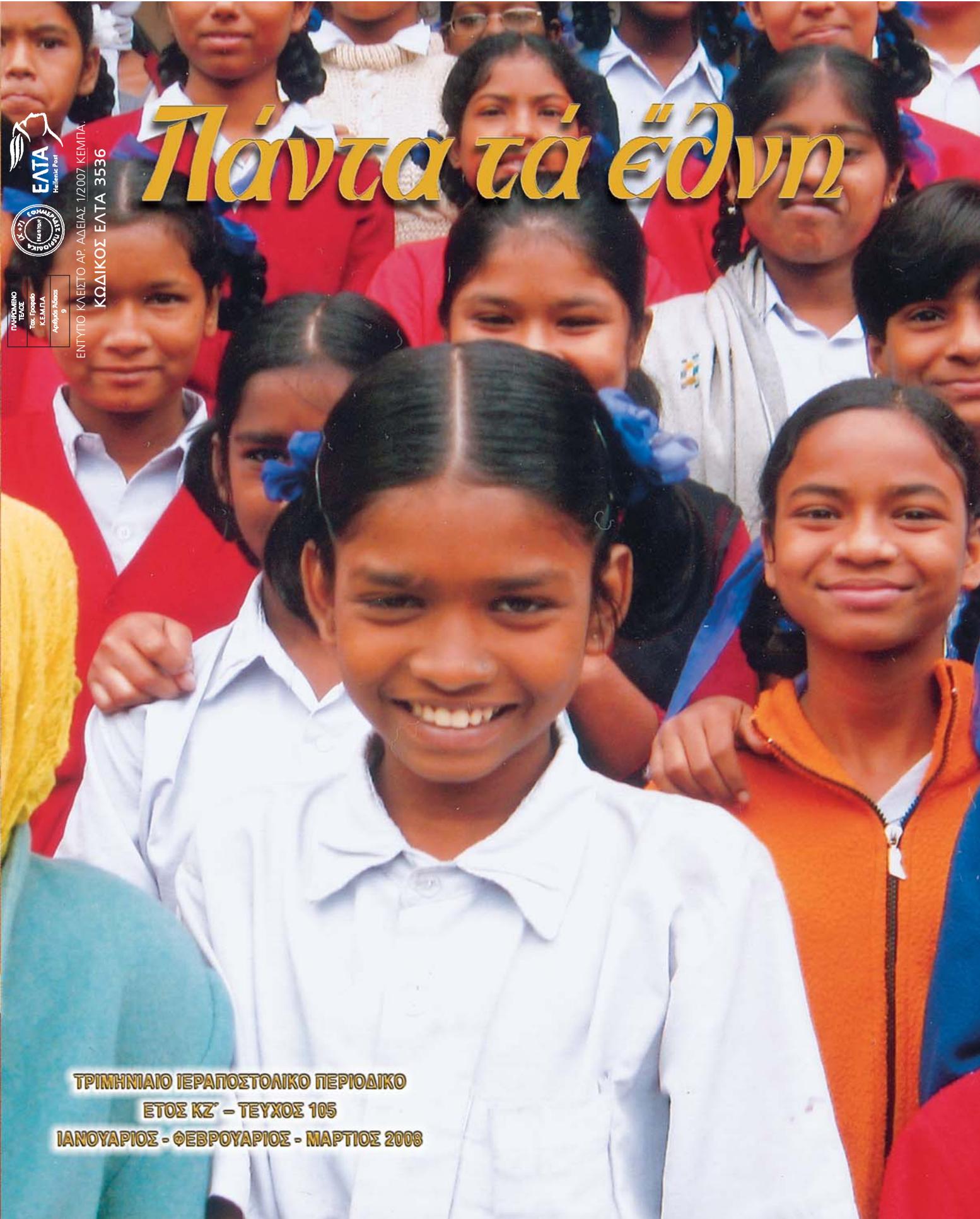

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ
Τηλ. 210.7272.314-317, Fax 210.7272310
ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 – Τ.Κ. 115 21 ΑΘΗΝΑ
GREECE
e-mail: ierapostoli@apostoliki-diakonia.gr

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΘΕΝ
Τοκ. Προσβ. Κ.Ε.Μ.Π.Α.
Αριθμός Άδειας 9

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1/2007 ΚΕΜΠΛΑ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 3536

Πάντα τὰ ἔθνη

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΚΖ' – ΤΕΥΧΟΣ 105
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2008

«...Πρωτίστως ἡ Ὁρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία εἶναι πνευματικὸν θεραπευτήριον, ἰώμενον τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, διὰ τῆς εὐεργετικῆς ἐπιδράσεως τῆς Χάριτος τῶν ἁγίων μυστηρίων της. Αὐτὸ εἶναι τὸ βασικώτερον ἔργον, τὸ ὁποῖον εἰς τὸ ἐξῆς καλεῖσαι νὰ ἐπιτελῆς διὰ τῆς ἐπισκοπικῆς παρακαταθήκης, τὴν ὁποῖαν σήμερον ἔλαβες πρὸ καὶ ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ Συνθρόνου τῆς Μεγάλῆς Ἐκκλησίας. Μὴ λησμόνει ποτέ τοῦτο. Ὅτι εἶσαι –καὶ καλεῖσαι νὰ εἶσαι– (ἔστω καὶ ἐξ υἱοθεσίας ἐγκεντρισθεῖς) Ἱεράρχης τῆς κατ' ἐξοχὴν μαρτυρικῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἀποστέλλῃσαι καὶ πορεύῃσαι πρὸς λαὸν ἀναμένοντα τὴν μαρτυρίαν της καὶ τὴν θυσιαστικὴν ἀφιέρωσίν σου. Ἄλλωστε, ἐδῶ εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Φαναρίου, εἰς τὴν Μεγάλῃν Ἐκκλησίαν, κένωσις, θυσία, μαρτυρία καὶ μαρτύριον εἶναι ἔννοια καὶ βιώματα ταυτόσημα. Κρανίου Τόπος καὶ ἀποκεκυλισμένος λίθος ἀπέχουν ἐλάχιστα. Λοιπὸν, ὡς τῆς Κωνσταντινουπολίτιδος ταύτης Ἐκκλησίας Ἱεράρχης, ἀποστέλλῃσαι ἵνα κενωθῆς, ἵνα θυσιασθῆς, ἵνα γίνῃς τοῖς πᾶσι τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσῃς...

... Ὁ Χριστὸς διὰ τῆς κλήσεως τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας σοὶ ἤνοιξε τὴν πύλην, σοὶ ἔδωκε τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ἐπίβασιν εἰς τὴν ἀποστολικὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, τοῦ εὐαγγελισμοῦ ψυχῶν, ὑπὲρ τῶν ὁποίων Ἐκεῖνος παρεδόθη εἰς τὰ ἔσχατα παθήματα, εἰς τὸν σταυρικὸν θάνατον. Ἐπεκτείνου διὰ νὰ φθάσῃς ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν. Μὴ στραφῆς εἰς τὰ ὀπίσω, εἰς τὴν βολικὴν ζωὴν τῶν συμβιβασμῶν, μὴ ἀναζητήσῃς μίαν «ἀνευτέραν» ποιμαντικὴν διακονίαν, ἄνευ τῶν δυσχερειῶν τὰς ὁποίας καλεῖσαι νὰ ἀντιμετωπίσῃς, μὴ δειλιάσῃς ἐνώπιον τῆς οἰασθήποτε ἐξουσίας, ἡ ὁποία εἶναι ἀνίσχυρος νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ...

... Τὰ παθήματα καὶ αἱ δυσχέριαι θὰ εἶναι ἡ δόξα σου καὶ δι' αὐτῶν θὰ βιώνῃς τὴν αἰώνιον ἀνάπαυσιν, διότι «ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν

οὐκ ἐστὶ τῶν ἀναπαυομένων ἐνθάδε, ἀλλὰ ἐκείνων ἐστὶ τῶν ἐν θλίψει πολλῇ καὶ στενοχωρίᾳ διωξάντων τὸν βίον τοῦτον», τὸν βίον τῆς θυσίας. Ὡς λέγει ὁ πρὸ δύο ἡμερῶν ἑορτασθεὶς Μέγας Ἀθανάσιος, οἱ Ἅγιοι δὲν ἐνδιαφέρονται «ὅσον ἐάν κοπιᾶσωσιν ὧδε. Εἰσεληθόντες γὰρ ἐκεῖ ἐπιληθάνονται τῶν πόνων καὶ τῶν ὁδυνῶν, ὅσα ἔπαθον ἐν τῷ ματαίῳ τούτῳ κόσμῳ». Ἴσως τὸ ἔργον σου νὰ μὴ ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Δὲν ἀναμένεις ὁμῶς τὴν ἀναγνώρισιν καὶ τὸν ἔπαινον τῶν ἀνθρώπων. Σοὶ ἀρκεῖ ἡ πανσθενουργὸς Χάρις...

... Ὅπλισον, λοιπὸν, σεαυτὸν, ἀγαπητὸν τέκνον καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργγέ ἡμῶν, διὰ τῆς θυσιαστικῆς ἀγάπης πρὸς πάντα ἀδελφόν, πᾶν μέλος τοῦ Χριστοῦ, εὐρισκόμενον εἰς τὸ σκότος τῆς ἀγνοίας. Ὅπλισον σεαυτὸν διὰ τῆς καρτερίας εἰς τὰς θλίψεις, τὰς προερχομένας ἐκ τῶν ἐχθρῶν τῆς ἀληθείας, καὶ διὰ τῆς ὑπομονῆς εἰς τὰ προσκόμματα ὅσα θὰ ἐμβάλῃ εἰς τὸ ἔργον σου τὸ ἄγνωστον, ξένον καὶ οὐκί σπανίως ἐχθρικόν διὰ σέ περιβάλλον καὶ ὁ μισόκαλος. Ὅπλισον σεαυτὸν διὰ τῆς ἐλπίδος εἰς τὰς ἀψευδεῖς ὑποσχέσεις τοῦ Κυρίου ὅτι «ἐάν ἐξαγάγῃς τίμιον ἀπὸ ἀναξίου, ὡς στόμα μου ἔση» (Ἱερ. 15, 19). Ποίησον τὰ μέλη τοῦ ποιμνίου σου «υἱοὺς καὶ ἀδελφούς καὶ φίλους καὶ κληρονόμους Θεοῦ». Εἶναι δυνατόν νὰ σκεφθῇ τις ἀποστολὴν ἀνωτέραν ταύτης;»

*Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν τῆς Α.Θ.Π.
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
κ.κ. Βαρθολομαίου
μετὰ τὴν εἰς Ἀρχιερέα χειροτονίαν
τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου
Χόνγκ Κόνγκ κ. Νεκταρίου
(20.1.2008)*

«ΤΟ ΠΑΡΑΔΟΞΙΟΝ ΤΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ ΩΣ ΠΟΡΕΙΑ ΑΠΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΗΔΕΝ»

Ἡ

ΕΝΑ ΣΧΟΛΙΟ ΠΕΡΙ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

(ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ 23-24 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2007)

ΜΕ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟ ἐνδιαφέρον καὶ μιά εὐχάριστη ἀγωνία ἀναμέναμε καὶ ἐφέτος τὴ Σύγκληση τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας πού πραγματοποιήθηκε στὸν χώρο τοῦ ἀνακαινισμένου Πατριαρχικοῦ Μεγάρου ἀπὸ τὶς 23 ἕως καὶ τὶς 24 Νοεμβρίου 2007 στὴ Μεγάλῃ Πόλῃ τῆς Ἀλεξανδρείας ὑπὸ τὴ φροντίδα καὶ Προεδρία τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ Πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Θεοδώρου Β΄.

Τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου-Μητροπολίτες καὶ Ἐπαρχιοῦχοι Ἐπίσκοποι τῆς Ἀφρικῆς- μέ θαυμασμό παρακολούθησαν τὴν ἐπὶ δῶρον «Ἀπολογία» τῆς Α.Θ.Μ. διὰ τὸ ἔτος 2007.

Θαυμάσαμε τὸν ἀπολογισμὸ τῶν περιοδεῶν καὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ Πατριάρχου μας καὶ ὑπὸ πάντων ἡ «Ἀπολογία» ἐχαρακτηρίσθη ὡς «Μαραθώνιος» Ἱεραποστολικῆς καὶ Πατριαρχικῆς πορείας.

Κατόπιν, κατὰ σειρά πρεσβειῶν Ἀρχιερωσύνης ἀκούστηκαν τὰ πεπραγμένα τῶν Μητροπολιτῶν καὶ τῶν Ἐπισκόπων.

Συναισθήματα ἀνάμεικτα... χαρᾶς, θαυμαστοῦ, λύπης καὶ ἐλπίδος γέμισαν τὶς καρδιές ὄλων τῶν μελῶν τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου.

Περπατήσαμε στὶς πορεῖες τῶν Ἱεραποστόλων...

Στὶς τεράστιες προσπάθειές τους νὰ σπεύρουν τὸν Λόγο τοῦ Θεοῦ στὶς καρδιές τῶν ἀνθρώπων πού δὲν γνώρισαν ποτέ τὴν Ἐσταυρωμένη Ἀλήθεια...

Ἀκούσαμε τὰ ποικίλα προβλήματα τους σὲ σχέση μὲ τὶς κατὰ τόπους κλιματολογικὲς συνθήκες,

τὶς ἀσθένειες,

τίς δυσκολίες τῶν τόπων τῆς Μάνας Ἀφρικῆς...

τίς δυσκολίες τῶν γλωσσῶν...

τίς δυσκολίες τῶν ἀποστάσεων...

τίς δυσκολίες τῶν τοπικῶν παραδόσεων καί νοοτροπιῶν...

Ψηλαφίσαμε τήν ἀγωνία καί ἀνησυχία τους γιά τό μέλλον τῆς κάθε Ἱεραποστολῆς...

Τόν ἐνδόμυχο πόνο τους καί τήν πίκρα τους γιά τή μοναξιά κάθε Ἱεραποστόλου διότι παντοῦ «ὁ θερισμός πολλοί οἱ δέ ἐργάται ὀλίγοι...» ἕως ἐνός καί μοναδικοῦ...

Μᾶς ξενάγησαν σέ κόσμους ἀγνώστους ὅπου κανεῖς θαυμάζει τό θαῦμα τῆς διαφορετικότητας τῶν λαῶν, ἀπ' ὅπου πηγάζει ἡ ωραιότης αὐτοῦ τοῦ κόσμου...

Ἀκούσαμε τά ἀναπόφευκτα λάθη τους πού χαρτογραφοῦν μίαν ἄλλη ἐμπειρία...

Ἀκούσαμε, ὅμως, καί τό θαῦμα τῆς «κλήσεως τῶν Ἐθνῶν» γιά νά μετάσχουν στή σωτηρία...

Τῆς μεταστροφῆς τῶν καρδιῶν στό ἄκουσμα τῆς ἐπαγγελίας τῆς σωτηρίας...

Ἀκούσαμε, ὅμως, καί τή ἴλη τῶν ἱεραποστόλων γιά τά ὑποῦλα χτυπήματα διαφόρων αἰρετικῶν παραφυάδων καί τήν, ἐν παντί τρόπο, ἐννόμω καί παρανόμω, προσπάθειά τους νά ἀνακόψουν τήν πορεία τῆς Ὁρθοδόξου

Ἱεραποστολῆς καί νά μετατρέψουν τίς Ὁρθόδοξες νεόφυτες Ἐκκλησιαστικές Κοινότητες μέ ἀπίθανους τρόπους καί μηχανεύματα...

Συγκρατήσαμε τό κύμα τῆς ὀργῆς μας στά ἀκούσματα τῶν παθημάτων τους ἀπό τοὺς ψευδαδέλφους καί τίς διάφορες παγίδες πού τοὺς στήνουν...

Ἀπό ὄλους ἀκούστηκε, μέ πικρία, ἡ τρομακτική δυσκολία νά μεταφέρουν τήν πραγματικότητα καί τίς δυσκολίες τῆς Ἱεραποστολῆς στό χώρο τῶν συγχρόνων Ὁρθοδόξων χωρῶν, τῶν «πολιτισμένων» Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιαστικῶν Κοινοτήτων...

Τήν ἀναπηρία πολλῶν ἀπό αὐτές τίς «πολιτισμένες» Ἐκκλησιαστικές Κοινότητες πού φαινομενικά ζοῦν σέ μιά χριστιανική καί πνευματική αὐτάρκεια, νά κατανοήσουν τήν ἰδιαιτερότητα, τά προβλήματα καί τήν προβληματική κάθε ἱεραποστολικῆς προσπάθειας..., κάθε Ἱεραποστόλου...

Εἶδαμε στά λόγια τους, ὅμως, καί τίς ἐπεμβάσεις τοῦ Θεοῦ σέ κάθε δυσκολία καί πρόβλημα...

Καί μέ ὅλα ὅσα ἀκούσαμε θά λέγαμε ὅτι μαθητεύσαμε *στήν πορεία τοῦ Εὐαγγελίου ἀπό τό Μηδέν πρὸς τήν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν...*

Τήν πορεία καί τήν προσπάθεια ἀπό τό μηδέν νά δημιουργηθεῖ μιά μικρή *ζύμη* γιά νά ζυμώσει τό *φύραμα* τῆς ἀγνωσίας...

Μέσα ὅμως στό σύνολο τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἀφρικῆς ὑπάρχουν καί κάποιοι στοὺς ὁποίους ὁ κληῆρος τῆς Ἀρχιερωσύνης ἔλαχε νά διακονοῦν μίαν ἄλλη πραγματικότητα...

μίαν ἀντίστροφη κίνηση καί ἱστορική, θά λέγαμε, πορεία τοῦ Εὐαγγελίου...

ἀπό τό κάτω πρὸς τό σημαντικό καί μεγάλο πρὸς τό μηδέν... καί τό τίποτα...

Εἶναι ὁ κληῆρος τῶν Ἐπισκόπων πού διακονοῦν Ὁρθόδοξες Ἐκκλησιαστικές Κοινότητες πού κάποτε ἦταν πολυάριθμες καί ζῶσες καί σήμερα, μέρα μέ τήν ἡμέρα, συρρικνώνονται σέ μιά πορεία ἀφανισμοῦ...

Ἐκκλησιαστικές κοινότητες πού γνωστοποιήσαν γιά πρώτη φορά μέ τήν παρουσία τους καί τό παράδειγμά τους τήν Ὁρθόδοξη παράδοση καί Μαρτυρία στά πιό δύσκολα κράτη καί ἀποτέλεσαν πολλῆς φορές τοὺς προδρόμους τῆς συστηματοποιημένης Ὁρθοδόξου Ἱεραποστολῆς...

Ἐκκλησιαστικές Κοινότητες καί ἐκκλησιές πού ἐρήμωσαν ἀπό κόσμο καί μείναν οἱ Ἐπίσκοποι –ἴσως οἱ μόνοι πού γνωρίζουν τήν ὑπαρξή τους– νά τίς ἐπισκέπτονται κάθε λίγο καί λιγάκι γιά νά ξεσκονίσουν τήν σκόνη ἀπό τά ἔρημα στασίδια...

ν' ἀνάψουν τά καντήλια μπροστά στίς εἰκόνες...

νά θυσιάσουν τά θυσιαστήρια...

νά ἀποθέσουν σιμά στά εἰκονίσματα λίγα λουλούδια...

καί, ὅταν ἔχουν τήν τύχη καί βροῦν καί ἕναν συνοδό ἢ κάποιον Ὁρθόδοξο τουρίστα νά τόν παρακαλέσουν νά μείνει γιά μίαν ὥρα κοντά τους γιά νά τελέσουν σάν ἀπλοῖ παπάδες μιά λειτουργία...

νά μή μείνουν οἱ Ἐκκλησιές ἀλειτούργητες...

Ἐπίσκοποι πού κινοῦνται πάντα κάτω ἀπό τό ἄγρυπνο βλέμμα τῶν φανατικῶν πιστῶν μιᾶς ἄλλης πίστεως...

Ἐπίσκοποι πού ζητοῦν εἰδικές ἄδειες καί περιμένουν μέρες καί μέρες γιά νά τοὺς ἐγκριθεῖ μιά ἐσωτερική τους μετακίνηση μέσα στήν ἴδια χώρα...

Ἐπίσκοποι πού πάντα καί παντοῦ παρακολουθοῦνται μήπως καί μεταστρέψουν μέ τό φιλανθρωπικό τους ἔργο κάποιον στήν Χριστιανική πίστη...

Ἐπίσκοποι πού τρέχουν μέσα στά ἐργοτάξια, τίς βιομηχανίες καί τά λιμάνια γιά νά συναντήσουν κάποιους μετανάστες, ἀπό Ὁρθόδοξες χώρες τοῦ πρώην Ἀνατολικοῦ Μπλόκ, γιά νά τοὺς προσκαλέσουν στίς ἐρημωμένες ἐκκλησιές...

Ἐπίσκοποι πού τή Μεγάλη Ἑβδομάδα τρέχουν ἀπό κράτος σέ κράτος γιά νά μὴν ἀφήσουν τοὺς δύο-τρεῖς πιστοὺς χωρὶς ἀκοιουθίες... χωρὶς Λειτουργία... χωρὶς τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Ἐσταυρωμένου καί Ἀναστημένου Χριστοῦ...

Ἐπίσκοποι πού, σέ πείσμα τῶν καιρῶν καί τῶν συνθηκῶν, δίνουν μιά ὑπεράνθρωπη μάχη γιά νά μὴ γίνει τό «σχεδόν τίποτα», ἕνα ἀπόλυτο μηδέν...

Ἐπίσκοποι πού ὑπερβαίνουν τόν ἑαυτό τους γιατί *οἱ Θερμοπύλες* τῆς πίστεως δέν παραδίδονται οὔτε ἐγκαταλείπονται ἀλλὰ ἀπλῶς καί μέ κάθε τίμημα φυλάσσονται...

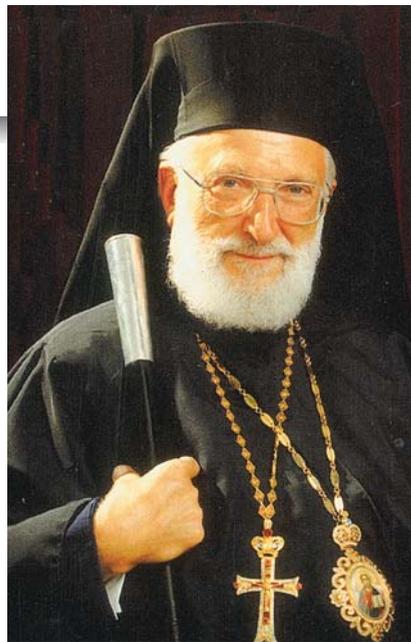
Καί ἀκούσαμε καί αὐτοὺς τοὺς Ἐπισκόπους νά μιλοῦν γιά τή δυσκολία τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κοινοτήτων νά καταλάβουν τόν ἀγῶνα καί τήν προσπάθειά τους ἐναντία στό *μηδέν...*, γιατί ἀκριβῶς γιά τίς Ἐκκλησιαστικές Κοινότητες τῆς Χριστιανικῆς αὐτάρκειας τό «σχεδόν μηδέν» εἶναι ... *ἀπόλυτο μηδέν*...

Δύο εἶδη Ἱεραποστολῆς διαφορετικά καί φαινομενικά ἀντίθετα ἀλλήλα, οὐσιαστικά βασισμένα στήν ἴδια ἐντολή τοῦ Κυρίου μας, «πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη», πού κινεῖ τίς καρδιές ὄλων μας νά κρατοῦμε μέ ὑπομονή καί ἐλπίδα τόν ἀγῶνα καί τίς προσπάθειές μας... καί ἄς παραμένουμε πρὸς τό παρόν ἀκατανόητοι γιά τοὺς πολλοὺς...

Γιά μᾶς ἡ Ἀφρική δέν εἶναι μόνο ἡ δεύτερη πατρίδα μας, δέν εἶναι μόνο ὁ κληῆρος τῆς διακονίας μας, εἶναι αὐτό πού ἴθι ἐδῶ καί χρόνια τό τραγούδι τῆς μεγάλης Αἰγυπτίας τραγουδίστριας Οὐμ Καλσούμ καί πού θά ἀκούσεις κάθε στιγμή σέ κάθε γωνιά τῆς γῆς τοῦ Νείλου..., «Ἔντα Ὁμρ»... «εἶναι ὁ Κόσμος μας»..., ἔτσι ὅπως ἀκούγεται καί τούτη τή στιγμή ἀπό τό διπλανό σοκάκι...

† Ὁ Καμερούν Γρηγόριος

Ἀλεξάνδρεια, 27 Νοεμβρίου 2007

Μητροπολίτης Διονύσιος Ψάχας (1916-2008)

*Ὁ Ἱεράρχης πού ἐπὶ 33 χρόνια, μέ ἱερό ζῆλο διαποίμανε
τὴν Ἱερά Μητρόπολη Νέας Ζηλανδίας καί ἐδραίωσε
τούς ἱεραποστολικούς πυρῆνες τῆς Νοτιοανατολικῆς Ἀσίας*

ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ τῶν Θεοφανείων ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ στό Wellington τῆς Νέας Ζηλανδίας ὁ Μητροπολίτης Προύσσης κυρός Διονύσιος, ὁ σεμνός κι ἀθόρυβος Ἱεράρχης, ὁ ὁποῖος κατά τὰ 50 χρόνια τῆς ἐπισκοπικῆς διακονίας του, μέ ἀφοσίωση, φρόνηση καί ἀκαταπόνητο ἱεραποστολικό ζῆλο προσέφερε «ὄφες του τίς δυνάμεις καί τίς δυνατότητες τίς ὁποῖες εἶχε» στήν «ἐκθρέψασα αὐτόν Μητέρα καί Τροφόν Ἐκκλησίαν».

Γεννήθηκε στή Χαλκηδόνα τό 1916. Τελείωσε τήν Πατριαρχική Μεγάλη τοῦ Γένους Σχολή καί στή συνέχεια σπούδασε στήν Ἱερά Θεολογική Σχολή τῆς Χάλκης. Κληρικός ἀπό τό 1941, ὑπῆρξε σέ Κοινότητες τῆς Κωνσταντινουπόλεως καί στή Σχολή τῆς Χάλκης ὡς Ἐφημέριος καί Ἐπόπτης. Συγχρόνως, ὁ ἴδιος «μαθήτευε» ζώντας κοντά σέ ἐκλεκτούς Ἀρχιερεῖς, τῶν ὁποίων τό ἦθος καί ἡ ἀφοσίωση στίς παραδόσεις τοῦ Πατριαρχείου σφράγιζαν τόν χαρακτήρα του. Τό 1947 τοποθετήθηκε Ἐφημέριος τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῆς τοῦ

Θεοῦ Σοφίας στό Λονδίνο καί τό 1956 ἐξελέγη Βοηθός Ἐπίσκοπος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας.

Τό 1970, τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο τόν ἐξέλεξε Μητροπολίτη τῆς τότε συσταθείσης Μητροπόλεως Ν. Ζηλανδίας καί τοῦ ἀνέθεσε τήν Ἐξαρχία τῶν χωρῶν Ἰνδίας, Κορέας, Ἰαπωνίας, Χόνγκ Κόνγκ, Φιλιππίνων, Ἰνδονησίας καί Σιγκαπούρης.

Δύσκολη, μέ ἀμέτρητες ἀνάγκες καί προβλήματα ἦταν ἡ νεοσύστατη Μητρόπολη Ν. Ζηλανδίας, μέ τό ὀλίγων χιλιάδων μεταναστῶν Ἑλλήνων ποίμνιό της διασκορπισμένο στό νησιά της. Ἀφήνοντας γιά ἄλλη ἀναφορά τίς ἐκεῖ ποιμαντικές δραστηριότητες τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου, ὑπογραμμίζουμε, ἐπιγραμματικά μόνο, τήν ἀνεκτίμητη προσφορά του στήν ἱεραποστολική Ἐκκλησία τῆς Κορέας καί στόν κάθε πυρῆνα Ὁρθόδοξης ἱεραποστολῆς στίς ἄλλες χώρες τῆς ἐκτεταμένης Ἐξαρχίας του.

Ἀκαταπόντες ἦταν οἱ φροντίδες τοῦ μακαριστοῦ Διονυσίου γιά τήν ἐν Κορέα Ἐκκλησία. Μεγάλη ἡ ἀγάπη του γιά τούς Κορεάτες πιστούς. Συχνές οἱ ποιμαντικές ἐπισκέψεις του κοντά τους, ὅπου ζοῦσε «σάν στό σπίτι» του. Γεμάτο τό καθημερινό πρόγραμμά του. Τελιοῦσε σέ ὅλες τίς ἐνορίες ἀρχιερατικές θείες Λειτουργίες. Πρωί καί βράδυ πάντα παρών στίς ἱερές Ἀκολουθίες. Ἐπικοινωνοῦσε μέ ὄλους: ἱερεῖς, μέλη ἐκκλησιαστικῶν συμβουλίων, κυρίες «φιλοπτώχων ἀδελφοτήτων», κατηχη-

... Ἀπλός, ταπεινός, στοργικός, ταξίδευε ὥρες καί ὥρες, γιά νά βρεθεῖ στήν Κορέα, καί νά τελῆσει τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ἀγίου Νικολάου Σεούλ...

τές. Τελιοῦσε βαπτίσεις, γάμους, ἀγιασμούς σέ σπίτια πιστῶν. Καί πόσα ἄλλα... Κυρίως, ὅμως, μέ ἱεραποστολικό ζῆλο προωθοῦσε τὰ ὑπηρεσιακά θέματα καί κατέβαλε κάθε προσπάθεια γιά τήν ἐδραίωση καί τήν επέκταση τῆς ὀρθοδόξου πίστεως στή «χώρα τῆς πρωινῆς γαλήνης».

Πῶς νά μὴν τόν θεωροῦν «πατέρα» τους οἱ Κορεάτες πιστοί;

Ἀνάλογες ἦταν οἱ φροντίδες του καί γιά τίς ἄλλες περιοχές τῆς Ἐξαρχίας του. Μέ σύνεση, προσευχή, ἀλλὰ καί τολμηρές ἀποφάσεις ἀντιμετώπιζε κάθε «θύραν ἀνεωγμένην», πού χάριτι Θεοῦ ἐμφανίζοταν σ' αὐτές. Μέ σεβασμό καί ἐπιμέλεια προσπαθοῦσε νά κατανοήσει τίς ἰδιαίτερες συνθήκες κάθε περιοχῆς.

Ἐνημερωνόταν συνεχῶς, μέ ἀλληλογραφία, ἀπό τούς ὑπευθύνους τῶν νεοσύστατων ἢ ὑπό ὀργάνωση ὀρθοδόξων κοινοτήτων. Καί ταξίδευε, ταξίδευε ὥρες καί ὥρες, γιά νά γνωρίσει ἀπό κοντά κάθε ἱεραποστολικό κλιμάκιο, νά ἀναζητήσει λύσεις γιά τὰ προβλήματά του, νά μοιραστεῖ τόν ἀγώνα του, νά κατευθύνει προοπτικές καί ὁράματα. Μέ ἰδιαίτερη ἀγαλλίαση μοιραζόταν καί τίς πρώτες εὐλογίες αὐτῶν τῶν «μικρῶν ποιμνίων», ὅταν κατέθετε θεμελίους λίθους ἱερῶν Ναῶν, ὅταν χειροτονοῦσε ἐντοπίους ἱερεῖς, ὅταν τελιοῦσε ὁμαδικές βαπτίσεις. Ἀπλός, ταπεινός, στοργικός, «ποιμένας-πατέρας», γίνονταν ἀμέσως σεβαστός ἀπό τούς πιστούς κάθε χώρας, οἱ ὁποῖοι πολύ ἐκτιμοῦσαν τήν αὐθόρμητη προσαρμογή του στίς παραδοσιακές τους συνθήκες, ὅταν μέ ἄνεση μοιραζόταν τή φτωχική ζωή τους, ὅταν κοιμόταν στό πάτωμα στό τοπικά πανδοχεῖα τους, ὅταν τίποτε δέν τόν δυσκόλευε ἀπό τίς πραγματικά ἔντονα δύσκολες καιρικές συνθήκες τῆς χώρας τους.

Μοναδικός στόχος καί «συνεχῆς μέριμνά του ἦταν ἡ κατά Θεόν πρόοδος ὄλων». Ἰδιαίτερα φρόντιζε γιά τόν πνευματικό καταρτισμό τῶν κληρικῶν, ἀλλὰ καί τῶν λαϊκῶν συνεργατῶν τῶν ἱεραποστολικῶν κλιμακίων.

Ἔτσι, «μέ τίς ἀκαταπόντες προσπάθειές του συνετέλεσε, ὥστε νά δημιουργηθοῦν οἱ προϋποθέσεις καί νά ἀποφασισθεῖ τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο τήν ἴδρυση τῶν νέων Μητροπόλεων Χόνγκ Κόνγκ, τό ἔτος 1996 καί Κορέας τό 2004» καί πρόσφατα, τήν 9η Ἰανουαρίου 2008, τῆς Μητροπόλεως Σιγκαπούρης.

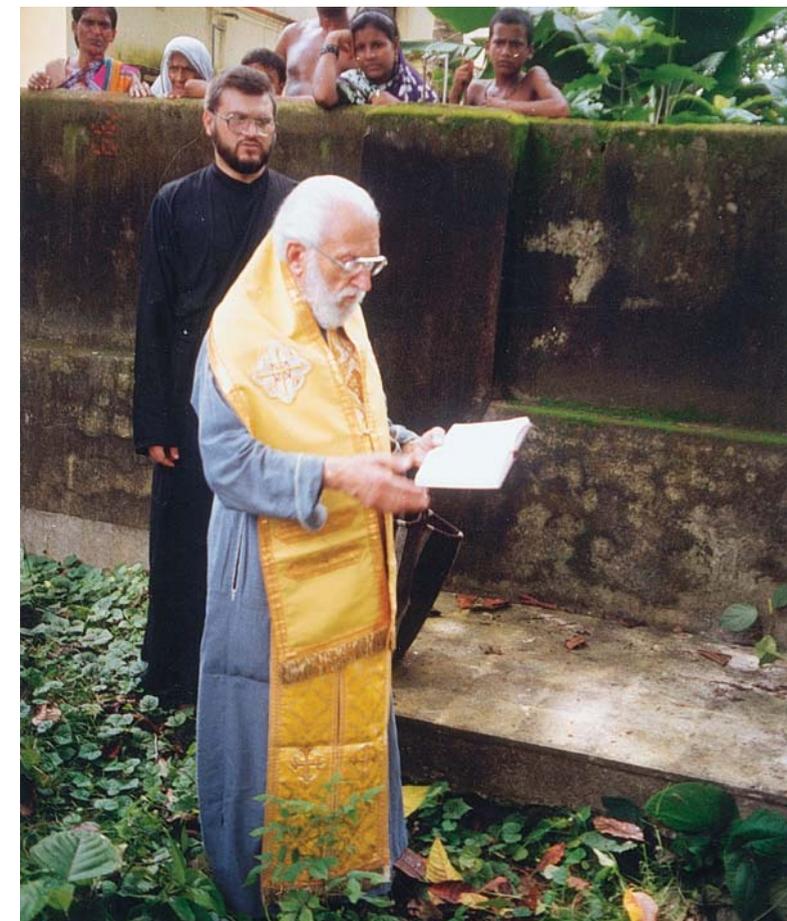
Αἰωνία ἄς εἶναι ἡ μνήμη του!

† Ὁ Κορέας Σωτήριος

...στήν Ἰνδονησία, ὅπου ἡ ὑποδοχή ἦταν πάντα θερμή...

...στήν Ἰνδία γιά νά τελῆσει τρισάγιο στόν τάφο τοῦ π. Ἀθανασίου.

Ἡ ἀείμνηστη Βάσω (πρώτη ἀριστερά) στὸν ἱεραποστολικὸ Σύλλογο «Ἅγιος Ἰωάννης Καλοκτένης», στὴ Θήβα.

Βάσω - Ἀγάθη Καραβασιλίδου

ΣΤΙΣ 25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2007 ἔφυγε ἀπὸ κοντὰ μας ὁδού-
ουσα πρὸς «τάς αἰωνίους μονάς» ἡ Βάσω - Ἀγά-
θη Καραβασιλίδου. Μαζὶ μὲ τοὺς συγγενεῖς καὶ παλι-
οὺς γνωστοὺς τὴν ἀποχαιρέτησε καὶ μία φιλικὴ γυ-
ναικεία συντροφιά πού τὴ γνωρίσαμε ἐδῶ καὶ 17
χρόνια, τὴν τελευταία περίοδο τῆς ζωῆς της, τὴν κατ'
ἐξοχὴν γόνιμη καὶ καρποφόρα.

Ἦταν τότε, πού μὲ τὴν ἀνασύσταση τῆς Ὁρθόδο-
ξης Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας, ὁ Μακαριώτατος Ἀρ-
χιεπίσκοπος Ἀναστάσιος ζήτησε τὴ βοήθεια τοῦ
Διορθόδοξου Κέντρου «Πορευθέντες» γιὰ κατα-
σκευὴ βαπτιστικῶν χιτῶνων, ἱερῶν ἀμφίων καὶ κα-
λυμμάτων πού ἔλειπαν παντελῶς ἀπὸ τὴ νεοσύστα-
τη Ἐκκλησία. Ἔτσι δημιουργήθηκε, στὰ γραφεῖα τοῦ
Κέντρου αὐτοῦ, μιά ὁμάδα ἱεροραπτικῆς, τῆς ὁποί-
ας ἡ κα Βάσω ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή καὶ σέ μία ἀρκε-
τά ὠριμη ἡλικία ἔγινε «ἡ ψυχὴ της».

Οἱ γνώσεις μοδιστρικῆς πού εἶχε μέχρι τότε
ἐμπλουτίστηκαν καὶ σύντομα ἔγινε αὐθεντία στὴν κα-
τασκευὴ τῶν ἱερατικῶν. Ἀλλὰ καὶ ὅταν πλεόν ἡ Ἐκ-
κλησία τῆς Ἀλβανίας κάλυπτε μόνη τίς ἀνάγκες της,
ἐκατοντάδες ἄμφια καὶ καλύμματα συνεχίζονταν νά
ράβονται μὲ τὴν καθοδήγησή της καὶ νά ἀποστέλλο-
νται, ἀκόμα καὶ σήμερα, στίς Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες
τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἀσίας.

Ἐκεῖ, στὴ βδομαδιατικὴ συνάντηση καὶ ἐργασία
μας ἡ κα Βάσω ἄφησε νά φανεῖ ἡ προσωπικότητά της
στολισμένη μὲ ὅλες τίς ἀρετές - καρπούς τοῦ Ἁγίου
Πνεύματος πού εἶχε ἀποκτήσει μὲ τὴ χριστιανικὴ της
ἀνατροφή καὶ ἄσκηση σέ μία ὀλόκληρη ζωὴ πορευ-
όμενη τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου.

Ἡ ταπεινοφροσύνη ἦταν τὸ κύριο στοιχεῖο τοῦ χα-
ρακτήρα της. Ποτέ δέν παραδέχτηκε ὅτι ἤξερε ἢ ἔκα-
νε κάτι περισσότερο ἀπὸ μᾶς. «Ὅλες τώρα μαθαί-

νουμε» ἔλεγε, αὐτὴ πού σχεδίαζε, ἔκοβε, καθόταν
μόνη στὸν κοπτοράπη, γάζωνε, προγραμματίζε,
παρακολουθοῦσε, ὀργάνωνε ὅλη τὴν ὁμάδα. Τῆς
εἶχε ἀνατεθεῖ ἄτυπα ἕνας ρόλος δύσκολος, μιά θέση
εὐαίσθητη, ἕνα ἔργο ἰδιαίτερα κουραστικὸ καὶ ἐκνευ-
ριστικὸ, καθὼς ἔπρεπε νά κάνει κατανομή στὴν ἐργα-
σία μας, νά προσαρμόζεται στὸν χαρακτήρα τῆς κάθε
μᾶς, νά ἐπαναλαμβάνει μὲ ἀτέλειωτη ὑπομονὴ τὰ
ἴδια καὶ τὰ ἴδια πολλῆς φορές.

Μέ τί εὐγένεια διόρθωνε τίς κακοτεχνίες μας! Ἔτοι-
μη νά ζητήσει συγγνώμη, ἂν καμιά φορά στὴν ὑπε-
ρένταση τῆς ἐργασίας καὶ μὲ τὰ χρόνια πού τὴ βάραι-
ναν ἔκανε κάποια παρατήρηση σέ ἔντονο τόνο, καὶ
πολλῆς φορές ἀνακαλύπταμε ὅτι ἔπαιρνε στὸ σπίτι
της καὶ ξήλωνε κρυφὰ τὰ ἴαθρα μας γιὰ νά μὴ μᾶς
προσβάλλει.

Εἶχε πάντα τὴν ἐπίγνωση, χωρὶς νά τὸ δείχνει, ὅτι
ἐκτελοῦσε διακονία στὸ Ναὸ τοῦ Κυρίου. Ὅλα νά
εἶναι τέλεια, ἄψογα, χωρὶς βιασύνη, χωρὶς ἐπιπολαι-
ότητα, καλαισθητὰ, ἕλαφρά γιὰ τοὺς ἱερεῖς τῆς
Ἀφρικῆς, γερὰ καὶ σωστά ραμμένα... «δέν ξέρουμε
ἂν ἐκεῖ κάτω ἔχουν τὴ δυνατότητα νά τὰ ἐπισκευά-
σουν...». Ὑπεραγαποῦσε τὸ ἔργο τῆς σύγχρονης ἱε-
ραποστολῆς, σάν νά ἦταν παρούσα στίς μακρινές
αὐτές χώρες. Ἀλλὰ, «καὶ σεῖς νά μάθετε τὴν ἱερο-
ραπτικὴ, ὄχι μόνο γιὰ τὴ δουλειά μας ἐδῶ. Μπορεῖ
νά συναντήσετε ἕναν καλόγερο, ἕνα μοναχικὸ παπ-
πούλη καὶ νά χρειασθεῖ νά ἐπισκευάσετε τὸ ξηλωμέ-
νο ράσο καὶ πετραχήλι του!»

Οἱ ὥρες ἐργασίας της ἦταν πολλαπλάσιες τῶν
ἄλλων. Ὅταν ὑπῆρχε πολλή δουλειά τὴν ἔπαιρνε
μαζὶ της στὸ σπίτι καὶ ξενυχτοῦσε καὶ πάντα ἐρχόταν
φορτωμένη μὲ τὰ ἔτοιμα ἱερατικά καὶ ὑλικά.

Θυμόμαστε πόσο χαριτωμένη ἦταν στίς μικρές

ἄνθρωπινες ἐκδηλώσεις τῆς ἀγάπης της. Ἔρραβε
στό σπίτι της ποδίτσες καὶ πετσέτες γιὰ πρόσφορα γιὰ
διάθεση σέ λαχνούς καὶ ἑορταγορές. Ἐρχόταν πρῶ-
τὴν ἀπὸ μᾶς, φέρνοντας ἕνα μπουκετάκι ἀπὸ ἄνθη
τῆς αὐλῆς της καὶ τὰ τοποθετοῦσε δίπλα στὸ εἰκόνη-
σμα ἀφοῦ πρῶτα ἄναβε τὸ καντήλι.

Τὰ λουλούδια –ἡ μεγάλη της ἀδυναμία! Φρόντιζε
τίς γλάστρες μὲ τὰ φυτὰ στὸν ἐσωτερικὸ χώρο τῆς
ἐργασίας μας. Αἰσθανόμαστε τὴν παρουσία της κα-
θῶς, ὅταν μπαίναμε, μοσχοβολοῦσε ὁ τόπος ἀπὸ τὸ
τσαῖ τοῦ βουνοῦ πού ἔβραζε –ἄλλη ἀδυναμία της
αὐτὴ– σέ μιά μεγάλη κασαρόλα, γιὰ νά μᾶς τὸ προ-
σφέρει, ἐνῶ πολὺ συχνὰ μᾶς φίλιε μὲ τὰ φρούτα
ἀπὸ τὰ δέντρα τοῦ κήπου της.

Ἡ προσφορὰ της ὅμως δὲ σταματοῦσε στὸ ἱερο-
ραφεῖο τοῦ κέντρου «Πορευθέντες». Στὴ Θήβα καὶ
στὸν ἱεραποστολικὸ σύλλογο τοῦ Ἁγίου Ἰωάννη τοῦ
Καλοκτένη ὀργάνωσε καὶ ἐκεῖ μιά παρόμοια ὁμάδα
ἱεροραπτικῆς. Μὲ τίς βάσεις πού ἔθεσε καὶ τίς γνώ-
σεις πού μετέδωσε ἡ ὁμάδα αὐτὴ συνεχίζει ἀκόμα νά
προσφέρει στὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο. Ἄλλη παρό-
μοια ὁμάδα βοήθησε νά ἰδρυθεῖ στὰ πλαίσια τῆς ἐνο-
ριακῆς δράσης τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στὸ Διόνυσο.
Αὐτὴν ἐπισκεπτόταν μιά φορά τὴν ἐβδομάδα μὲ τὴ
συγκοινωνία μεταφέροντας ὑφάσματα καὶ ἄλλα

εἶδη. Καὶ ὄχι μόνο αὐτά. Τὴν ἐνορία της, διάφορα
μοναστήρια, ἀλλὰ καὶ κάθε φτωχὸ ἱερέα ἢ καλόγερο
τροφοδοτοῦσε μὲ ἱερατικά καὶ ἄμφια. Παράλληλα,
τὰ πρῶτα χρόνια πού τὴ γνωρίσαμε, εἶχε καὶ τὴ φρο-
ντίδα τοῦ γέροντα πατέρα της ὡς τὸ θάνατό του.

Ὅσες σωματικὲς δυνάμεις τῆς ἔδωσε ὁ Θεὸς τίς
διέθετε ὅλες στὴ διακονία Του. Εἶχε τὴν αἴσθηση, καὶ
τό ἔλεγε, ὅτι ὁ χρόνος τῆς ζωῆς της τελειώνει καὶ φο-
βόταν μήπως τὴ βρεῖ ὁ θάνατος νά ραθυμεῖ καὶ δέν
εἶχε ὀλοκληρώσει τὴν προσφορὰ της.

Μαθαίναμε ὅτι ἦταν ἐπώδυνες οἱ τελευταῖες στιγμὲς
της καὶ ὅτι ἀντιμέτωπος τὴν ἀσθένεια καὶ τὸν θάνατο
μὲ ἀγιότητα. Προέτρεπε τοὺς γιατροὺς νά ἐνδιαφερ-
θοῦν περισσότερο γιὰ τοὺς νεότερους ἀσθενεῖς γιατί
αὐτοὶ εἶχαν ἀνάγκη νά ζήσουν καὶ σέ μᾶς, ὅταν τὴ
ρωτοῦσαμε γιὰ τὴν πορεία τῆς ὑγείας της, ἡ μόνη
ἀπάντησή ἦταν: «προσευχηθεῖτε γιὰ μένα».

Μετά τὸν θάνατό της οἱ οἰκεῖοι της μᾶς παρέδωσαν
τὰ μισοτελειωμένα ἄμφια πού εἶχε μαζὶ της ὡς τὸ τέ-
λος. Τώρα πού ἡ ἐργασία μας συνεχίζεται χωρὶς
αὐτὴν νιώθουμε ἀνάμεσά μας τὴν παρουσία της καὶ
τὸ παράδειγμά της καὶ τὴν ἀκοῦμε νά μᾶς συμβου-
λεῖ.

Φανταζόμαστε τὴν ψυχὴ της, στὴ θριαμβεύουσα
πλέον Ἐκκλησία μας, νά ταξιδεύει στοὺς Ὁρθόδο-
ξους ναοὺς τῆς Ἀσίας, τῆς Ἀφρικῆς, τῆς Κού-
βας καὶ νά στέκεται στὸ ἱερό Θυσιαστήριο τὸ
στολισμένο μὲ τὰ ἱερά καλύμματα, ὅπου ὁ ἱε-
ρέας, λευκὸς ἢ ἐγχρωμος, φορώντας τὰ ἄμφια
πού πέρασαν ἀπὸ τὰ χεράκια της δέεται «ὑπὲρ
τῶν διακονησάντων ἐν ταῖς ἀγίαις τοῦ Χριστοῦ
ἐκκλησίαις...». Ἀπευθύνει καὶ γι' αὐτὴν δέηση,
κι ἂς μὴν τὴν γνωρίζει. Μαζὶ καὶ γιὰ τίς ψυχές
τῆς Μαρίας, τῆς Πόπης, τῆς Ἐλλῆς, πού ἔφυ-
γαν κι αὐτές νωρίτερα ἀπὸ τὴ συντροφιά μας.

Ἀναπαυμένες οἱ ψυχές τους μεσιτεύουν γιὰ
μᾶς καὶ γιὰ τὸ ἔργο τῆς Ἐξωτερικῆς Ἱεραπο-
στολῆς πού τόσο ἀγάπησαν.

*Μὲ τὴν ὁμάδα ἱεροραπτικῆς τοῦ «Πορευθέντες»,
τῆς ὁποίας ἡ Βάσω ἦταν «ἡ ψυχὴ».*

Ἀδαμαντία Πιπεράκη (1943-2008)

Η ΑΔΑΜΑΝΤΙΑ ΠΙΠΕΡΑΚΗ γεννήθηκε στο Μεσολόγγι στα 1943. Τά παιδικά της χρόνια τά ἔζησε κοντά στον ἱερέα θεῖο της, τόν παπα-Ἀπόστολο καί τή Βάβα-παπαδιά του. Ἐκεῖ διαμορφώθηκε ὁ ἔντονα ἐκκλησιαστικός χαρακτήρας της. Σπούδασε στήν Ἀθήνα Νομικά, Θεολογία, Φιλολογία (Βυζαντινό Τμήμα) καί τέλος Ποιμαντική Θεολογία. Ἀρχικά ἔγινε Εἰρηνοδίκης Μαραθῶνος, ὅμως μετά ἀπό μερικά χρόνια ἐγκατέλειψε τό Δικαστικό Σῶμα καί ὀνομάστηκε Συμβολαιογράφος Ἀθηνῶν, μέχρι τό 2002 ὁπότε καί συνταξιοδοτήθηκε.

Ἀπ' τό Γραφεῖο της στήν ὁδὸ Μασσαλίας στό Κολωνάκι πέρασαν γέροντες καί πνευματικές προσωπικότητες ἀπ' ὄλο τόν κόσμο, τῶν ὁποίων τά νομικά προβλήματα, τά ἰδρυτικά Μονῶν καί Ἑσυχαστηρίων καί τά κληρονομικά θέματα, αὐτή τακτοποιοῦσε μέ ἀφοσίωση. Ἡ «πελατεία» της, ἐκτός ἀπὸ τή νομική συμβουλή καί τακτοποίηση, λάμβανε, ὅταν ἦταν ἀνάγκη, καί τήν πνευματική ἴλυση καί ἀποκατάσταση, ἰδίως στίς περιπτώσεις ἀσθενῶν καί ἐτοιμοθανάτων, ὅπου μετά τή συμβολαιογράφο ἀκολουθοῦσε ὁ ἱερέας ἐξάδελφός της γιά τά περαιτέρω.

Ἡ Μάντω, ὅμως, ὅπως ἦταν εὐρύτερα γνωστή, εἶχε ἀρχίσει πολύ πρὶν μιά ἄλλη καριέρα. Ἦταν ἀπό τά παλαιά στελέχη τῆς Ἱεραποστολῆς, πού ἐκεῖ γύρω στά 1960 ἄρχισε νά ἀνατέλει στον ὀρίζοντα τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἡ Ἀδαμαντία ἀθόρυβα βοηθοῦσε τό ἔργο αὐτό ἀρχικά μέσω τοῦ «Πορευθέντες» καί μετά μέσω τοῦ Γραφείου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Ἡ Ἱεραποστολική της δραστηριότητα συνεχίστηκε ἔντονα καί οὐσιαστικά καί μετά τό γάμο της, τό 1969, μέ τόν ἱατρό Γεώργιο Πιπεράκι. Μέχρι τοὺς τελευταίους μῆνες τῆς ἐπίγειας ζωῆς της, ἡ μέριμνα τῶν ἀδελφῶν τῶν ἐλαχίστων

ἀποτελοῦσε τό σκοπὸ της, τόν πιό ἀγαπητό. Ἡ γνωριμία τῶν μακρινῶν ἀδελφῶν μέ τήν «ἐπίγεια ἄκτιστη Ἐκκλησία» κατὰ τόν π. Πορφύριο, ὑπῆρξε παντοτεινός της σκοπός.

Γνωρίστηκε στενά μέ ὄλους, σχεδόν, τοὺς φωτεινοὺς γέροντες τοῦ περασμένου αἰῶνα, ὅπως τόν γέροντα Παῖσιο, τόν γέροντα Σωφρόνιο, τόν παπα-Λευτέρη Καψωμένο, τόν π. Ἐπιφάνιο Θεοδωρόπουλο. Πιό στενά συνδέθηκε μέ τόν γέροντα Πορφύριο μέ μακροχρόνια, καθοριστική καί καταλυτική σχέση πού μεταμόρφωσε τήν Ἀδαμαντία σέ ἐνσυνείδητα Ὁρθόδοξη ἐκκλησιαστική προσωπικότητα μέ ἀθόρυβη μά οὐσιαστική ἀκτινοβολία. Σ' αὐτοὺς ἀφιέρωσε πολλὰ ποιήματά της καί τέλος τίς ἀκολουθίες στον π. Πορφύριο καί π. Παῖσιο μέ τήν εὐλογία τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινούπολης ἦταν μιά ἄλλη μεγάλη ἀγάπη της. Ἐπισκεπτόταν πολύ συχνά τήν Πόλη, μέ κάθε πνευματική εὐκαιρία χωρίς βέβαια νά παραλείπει τά ταξίδια σ' ἄλλα μέρη ἱεραποστολικοῦ ἐνδιαφέροντος, ὅπως ἡ Κορέα, ἡ Ἰαπωνία, ἡ Κίνα, ἡ Αὐστραλία, ἡ Ἀλάσκα, ἡ Ρωσία κ.λπ.

Τό πλήρωμα τοῦ χρόνου ἦρθε μέ τήν ἐπίσκεψη τῆς νόσου πού «ὀδηγεῖ στον παράδεισο» κατὰ τόν γέροντα Παῖσιο. Δεκάμηνη σχεδόν καρτερία, ὑπομονή, σιωπή ἀγόγγυστη, μέ τήν εὐχή στήν καρδιά, ὅταν τά χεῖλη βουβάθηκαν καί μέ τή «γεύση» Του στό στόμα συνεχῶς.

Ἡ Μάντω ἔσβησε ἓνα ἀπόγευμα στό δωμάτιο τοῦ «Εὐγενίδειου», ἴλουσμένη στό φῶς ἑνός δύνοντος ἡλίου, γιά νά εἰσελθεῖ στό χωρο ὅπου ὁ Ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης δέν δῦει ποτέ, ὁ Ἥλιος πού λάτρεψε, ὑπηρετήσε καί γνώρισε στοὺς ἀλλοίους μιά ζωή.

Γ.Ε.Ρ.Μ.

Βράβευση Ὁρθοδόξου Πατριαρχικῆς Σχολῆς «Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος Γ΄»

Ὅπως εἶναι γνωστό τό «Διεθνές Ἴδρυμα γιά τήν ἐνότητα τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανικῶν Κρατῶν», βραβεύει κάθε ἔτος προσωπικότητες, ἐκκλησιαστικά καί ἐκπαιδευτικά ἴδρύματα γιά τήν προσφορά τους στό κοινωνικό σύνολο.

Ἡ ἐπιτροπή τοῦ Ἰδρύματος αὐτοῦ συνήληθε στή Μόσχα καί ἐνέκρινε, ἐκ τῶν προταθέντων πρὸς βράβευση γιά τή φετινὴ χρονιά, καί τήν Ὁρθόδοξη Πατριαρχικὴ Σχολὴ Ναϊρόμπης, Κένυας.

Ἡ Πατριαρχικὴ Σχολὴ τῆς Ναϊρόμπης ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τά δυναμικότερα ἱεραποστολικά κέντρα καί ἔχει σκοπὸ ἀφενὸς τή μόρφωση καί πνευματική καλλιέργεια τῶν νέων τῆς Ἀφρικῆς καί ἀφετέρου τήν προαγωγή καί πρόοδο τοῦ τόπου.

Σήμερα τή διοίκηση ἀσκεῖ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κένυας κ. Μακάριος, ὁ ὁποῖος ὑπηρετεῖ στήν Κένυα ἀπὸ τό 1977, ὡς λαϊκός θεολόγος καί ἀργότερα ὡς Ἐπίσκοπος Ριρούτας.

Οἱ σπουδαστές προέρχονται ἐκτός τῆς Κένυας καί ἀπὸ ἄλλες χώρες τῆς Ἀφρικῆς καί παράλληλα μέ τήν θεολογικὴ κατάρτιση ἀποκοτῶν γνώση τῆς λειτουργικῆς παραδόσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὀχι μόνο θεωρητικὴ ἀλλὰ καί πρακτικὴ καθὼς ἀσκούνται καθημερινῶς στά ἱερατικά καθήκοντα, στό παρεκκλήσιο τῆς Σχολῆς. Κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο γίνονται οἱ φορεῖς τοῦ μηνύματος τῆς Ὁρθοδοξίας, τό ὁποῖο μεταλαμπαδεύουν στήν Ἀφρικανικὴ Ἡπειρο.

Ἀπὸ τὴν ἱερά Μητρόπολη Κένυας

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κένυας κ. Μακάριος μέ τοὺς σπουδαστές τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς.

Ὁ ἅγιος Τιμόθεος

«Τέκνον» καί «συνεργός» τοῦ ἀποστόλου Παύλου

ΕΝΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΙΟ ΑΓΑΠΗΤΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΉΤΑΝ Ο ΤΙΜΟΘΕΟΣ, ὅπως φαίνεται ἀπό τίς στοργικές ἐκφράσεις, μέ τίς ὁποῖες ἀρχίζει τίς δύο ἐπιστολές πού τοῦ ἀπευθύνει: «*Τιμοθέω γνησίω τέκνω*» (Α΄ Τιμ. 1:2), «*Τιμοθέω ἀγαπητῷ τέκνω*» (Β΄ Τιμ. 1:2). Ἀλλά καί σέ ἄλλες ἐπιστολές του γράφει ἐπαινετικά γι' αὐτόν, ὅπως ἡ.χ. πρὸς τοὺς Κορινθίους («*ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὅς ἐστι τέκνον μου ἀγαπητόν καί πιστόν ἐν Κυρίῳ*», Α΄ Κορ. 4:17), πρὸς τοὺς Φιλιππησίους («*ἐλπίζω δέ ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ Τιμόθεον ταχέως πέμψαι ὑμῖν... οὐδένα γάρ ἔχω ἰσόψυχον, ὅστις γνησίως τά περί ὑμῶν μεριμνήσει... τήν δέ δοκιμήν αὐτοῦ γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρί τέκνον σὺν ἐμοί ἐδοῦλέυσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον*», Φιλιπ. 2:19-22) καί πρὸς τοὺς Θεσσαλονικεῖς («*ἐπέμψαμεν Τιμόθεον, τὸν ἀδελφόν ἡμῶν καί διάκονον τοῦ Θεοῦ καί συνεργόν ἡμῶν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ*», Α΄ Θεσ. 3:2).

Γεννημένος στά Λύστρα τῆς Λυκαονίας ἀπό πατέρα Ἑλληνα εἰδωλολάτρη, μέ ἐξέχουσα κοινωνική θέση, ὁ Τιμόθεος εἶχε τήν εὐτυχία νά γνωρίσει «*ἀπό βρέφους τά ἱερά γράμματα*» (Β΄ Τιμ. 3:15) χάρη στή χριστιανική ἀνατροφή πού πῆρε ἀπό τή μητέρα του Εὐνίκη καί τή γιαγιά του Λωῖδα, Ἰουδαῖες (ἢ προσήλυτες) πού εἶχαν γίνει χριστιανές, καί μάλιστα διακρίνονταν γιά τήν πίστη τους. Χαρακτηριστικό εἶναι ἕνα

χωρίο τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἀπό τή δεύτερη ἐπιστολή του πρὸς τόν Τιμόθεο: «*... ὑπόμνησιν λαμβάνων τῆς ἐν σοί ἀνυποκρίτου πίστεως, ἥτις ἐνώκησε πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωῖδι καί τῇ μητρί σου Εὐνίκῃ...*» (Β΄ Τιμ. 1:5).

Νεώτατος ὁ Τιμόθεος ἦταν ἤδη γνωστός στοὺς χριστιανούς τῶν Λύστρων καί τοῦ Ἰκονίου γιά τήν ἀρετή του (Πράξ. 16:2).

Ὅταν ὁ ἀπόστολος Παῦλος, κατά τήν πρώτη περιοδεία του στήν Ἀσία (45-49), ἦρθε μέ τόν Βαρνάβα στά Λύστρα, γνώρισε τόν Τιμόθεο καί τόν προσέληκε στή χριστιανική πίστη. Ἐπειδή ἐκτίμησε τό ζῆλο καί τά λοιπά χαρίσματα του, θέλησε νά τόν πάρει μαζί του ὡς συνοδό καί συνεργό. Γιά νά διευκολύνει ὁμως τή δράση του μεταξύ τῶν Ἰουδαίων, μιά καί ὅλοι γινώριζαν πῶς ὁ πατέρας του ἦταν Ἑλληνας, τοῦ ἔκανε περιτομή (Πράξ. 16:3). Στή συνέχεια ὁ Τιμόθεος ἔγινε ἀχώριστος σύντροφος τοῦ ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν, ἀπό τή δεύτερη περιοδεία του (49/50-53) ὡς τό τέλος τῆς πρώτης ρωμαϊκῆς αἰχμαλωσίας του (περίπου 62-63). Συμμερίστηκε τίς ταλαιπωρίες του, κακοπαθώντας μαζί του «*ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ*» (Β΄ Τιμ. 2:3), μοιλονότι ἦταν πολὺ φιλάσθενος (Α΄ Τιμ. 5:23), καί ἀναδείχθηκε ἀντάξιος μαθητῆς τοῦ μεγάλου διδασκάλου του, ὁ ὁποῖος τοῦ ἀνέθεσε ἐμπιστευτικές καί ὑπεύθυνες ἀποστολές (βλ. ἡ.χ. Α΄ Κορ. 4 :17, Φιλιπ. 2: 19 - 22, Α΄ Θεσ. 3:2).

Ὁ Τιμόθεος ἀκολούθησε τόν αἰχμάλωτο Παῦλο στήν Καισάρεια καί τή Ρώμη, ὅπου φυλακίσθηκε γιά πρώτη φορά. Ὅπως φαίνεται ἀπό τήν πρὸς Ἑβραῖους ἐπιστολή (13:23), μαζί του φυλακίσθηκε καί ὁ Τιμόθεος, ὁ ὁποῖος ἀπελευθερώθηκε ἀργότερα.

Χειροτονήθηκε ἀπό τόν Παῦλο, νέος ἀκόμα (Α΄ Τιμ. 4:12), πρῶτος ἐπίσκοπος Ἐφέσου κατά τήν τελευταία ὁδοιπορία τους στήν Ἀνατολή (γύρω στό 60).

Λίγο πρὶν ἀπό τό μαρτύριο τοῦ Παύλου καί καλεσμένος ἀπ' αὐτόν (Β΄ Τιμ. 4:21) ἦρθε πάλι στή Ρώμη γιά νά συναντήσῃ τόν πνευματικό του πατέρα. Μετά τό μαρτύριο ἐκείνου ἐπέστρεψε στήν ἔδρα του.

Στήν Ἐφεσο ἐγκαταστάθηκε, μετά τήν ἄλωση τῆς Ἰερουσαλήμ ἀπό τοὺς Ρωμαίους (70), καί ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης ὁ Θεολόγος. Συνδέθηκε στενά μέ τόν ἅγιο Τιμόθεο καί συνεργάσθηκε μαζί του μέχρι τό 96,

ὁπότε ἐξορίσθηκε στήν Πάτμο, στά πλάισια τοῦ διωγμοῦ τῶν χριστιανῶν ἀπό τόν αὐτοκράτορα Δομετιανό (81-96).

Τό ἔτος 97, στή διάρκεια μιᾶς ὀργιαστικῆς ἐορτῆς πρὸς τιμὴν τῆς θεᾶς Ἀρτέμιδος, οἱ Ἐφέσιοι εἰδωλολάτρες τριγυροῦσαν στοὺς δρόμους τῆς πόλης μεταμφιεσμένοι, κρατώντας στά χέρια μικρά εἰδωλα, οὐρλιάζοντας, ἀσελγώντας, ἐγκλημάτωντας ἀνεξέλεγκτα... Ὁ ἅγιος ἐπίσκοπος τοῦ ἡμῶν νά τοὺς ἐλέγξει δημόσια. Τό μαινόμενο πλῆθος ἐξαπολύει σφοδρό καί ἀνελέητο λιθοβολισμό ἐναντίον του. Πέφτει αἰμόφυρτος στό ἔδαφος. Οἱ εἰδωλολάτρες ὀρμοῦν τώρα ἐπάνω του μέ μεγαλύτερη ἰλύσσα. Τόν χτυποῦν μέ πέτρες καί ρόπαλα, καί στή συνέχεια τόν σέρνουν χλευαστικά στοὺς δρόμους. Τελικά τόν ἐγκαταλείπουν ἡμιθανή.

Οἱ χριστιανοὶ τόν περισυνέλεξαν μέ πολλή εὐλάβεια καί τόν μετέφεραν κρυφά πέρα ἀπό τό λιμάνι τῆς πόλης, ὅπου τό ἀσθενικό σῶμα του ὑπέκυψε στά τραύματα, ἐνῶ ἡ ψυχὴ του ἔσπευσε νά συναντήσῃ τόν οὐράνιο Νυμφίό της. Ἦταν 22 Ἰανουαρίου τοῦ 97, ὅταν στή Ρώμη βασιλεύει ὁ Νέρβας καί τήν Ἀσία διοικοῦσε ὁ ἀνθύπαρχος Περειγίνος.

Το ἱερό σκίνωμα τοῦ ἁγίου ἐνταφιάσθηκε στήν Ἐφεσο, σ' ἕναν τόπο ὀνομαζόμενο Πίονα. Ἀπὸ ἐκεῖ ἀνακομίσθηκε στήν Κωνσταντινούπολη τό 356 καί ἐναποτέθηκε στήν ἁγία τράπεζα τοῦ ναοῦ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, μαζί μέ τά τίμια λείψανα τοῦ πρωτόκλητου Ἀνδρέα καί τοῦ εὐαγγελιστῆ Λουκά, «*ἴνα, ὡσπερ αὐτοῖς κοινὰ γέγονε πάντα – ὁ τρόπος, ἡ μαθητεία, τὸ κήρυγμα – κοινὸς γέγονε καί ὁ τάφος*», ὅπως γράφει σχετικά ὁ ὁσῖος Συμεών ὁ Μεταφραστής, ὁ ὁποῖος ἀποκαλεῖ τόν ἅγιο Τιμόθεο «*χορηγὸν θαυμάτων, χαρίτων ταμίαν, θησαυρόν ἀκένωτον, πλοῦτον μὴ δαπανώμενον*». Τό 1204 ὁμως οἱ Φράγχοι, κατά τή θλιβερὴ ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἄρπαξαν τό ἅγιο λείψανο τοῦ ἀποστόλου Τιμοθέου καί τό μετέφεραν στήν Ἰταλία, ὅπου ἐξαφανίσθηκε. Πρὶν ἀπό μερικὲς δεκαετίες βρέθηκε κάτω ἀπὸ τή ἀψίδα τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ τῆς μικρῆς πόλης Termoli, στήν Ἀδριατικὴ ἀκτὴ.

Ὅταν ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης ἐπέστρεψε ἀπὸ τήν ἐξορία, ἐπὶ Τραϊανοῦ, μέ ὀδύνη πληροφορήθηκε τόν μαρτυρικό θάνατο τοῦ Τιμοθέου, τόν ὁποῖο ἀντικατέ-

στησε στὸν ἐπισκοπικό θρόνο τῆς Ἐφέσου ὡς τὴ μακαρία τελευτὴ του, σέ βαθιὰ γεράματα, γύρω στό 104.

Πρὸς τόν Τιμόθεο, πού ὁ ἱερός Χρυσόστομος δικάια ἀποκαλεῖ «*κεφάλαιον*» (=κορυφαῖο) καί «*ἀναγκαιότατον μέλος*» τοῦ πρωτοκορυφαίου ἀποστόλου Παύλου, ὁ τελευταῖος ἔστειλε τίς δύο γνωστὲς ἐπιστολές, τήν πρώτη ἀπὸ τὴ Λαοδικεῖα καί τὴ δεύτερη ἀπὸ τὴ Ρώμη, μέ τίς ὁποῖες τοῦ δίνει σημαντικὲς συμβουλές γιά τό ποιμαντικό ἔργο.

Κλείνοντας τὴ σύντομη αὐτὴ ἀναφορὰ στὸν ἅγιο Τιμόθεο, μπορούμε νά ποῦμε ὅτι ἀποτελεῖ μίαν ἀπὸ τίς σπουδαιότερες ἀλλὰ καί συμπαθέστερες προσωπικότητες τῆς Καινῆς Διαθήκης, πού ἔπαιξε σημαντικό ρόλο στή διάδοση τοῦ Εὐαγγελίου κατά τὸν 1ο αἰώνα.

ΣΤΙΣ 13 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2008 έγινε η ενθρόνιση του πρώτου Μητροπολίτη Μουάνζας κ. Ίερωνύμου στον Καθεδρικό ναό των Δώδεκα Ἀποστόλων στην Bukoba της Δυτικής Τανζανίας.

Τήν ενθρόνιση τέλεσε ο Σεβ. Μητροπολίτης Ειρηνουπόλεως και Σευχελλίων Νήσων κ. Δημήτριος ως εκπρόσωπος της ΑΘΜ του Πάπα και Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου. Παρόντες ήταν ο Σεβ. Μητροπολίτης Καμπάλλας κ. Ἰωνᾶς, οἱ Ἐπίσκοποι τῶν Ἑτεροδόξων, ὁ Δήμαρχος τῆς πόλεως Μπουκόμπα κ. Samuel Luangisa, ὁ Νομάρχης Kagera Col. E.E. Mfuru, ὄλλοι οἱ ἱερεῖς τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Μουάνζα, πολλοὶ πιστοὶ ἀπὸ τίς Μητροπόλεις Καμπάλλας καὶ Κένυας καθώς καὶ ἑκατοντάδες πιστοὶ πού ἔκαναν πολλὰ χιλιόμετρα, μερικοὶ μὲ τὰ ποδιά, γιὰ νά ἔρθουν νά συμμετάσχουν στό μεγάλο καὶ ἱστορικό γεγονός τοῦ Ὁρθοδόξου Πατριαρχείου, ἐδῶ στήν καρδιά τῆς Ἀφρικῆς.

Ἡ ἀναβάθμιση τῆς ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Μπουκόμπας καὶ ἡ ἐν συνεχείᾳ προαγωγή τοῦ μέχρι τότε Ἐπισκόπου κ. Ἰερωνύμου σέ Μητροπολίτη ἔχει μεγάλη σημασία γιὰ τοὺς Ἀφρικανούς, γιατί μᾶς δείχνει τή μεγάλη σημασία πού δίνει ὁ Μακαριώ-

Ἐνθρονίστηκε ὁ πρῶτος Μητροπολίτης Μουάνζας κ. Ἰερώνυμος

τατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας στήν ἱεραποστολή τοῦ Πατριαρχείου στήν Ἀφρική καὶ τήν περισσή ἀγάπη του γιὰ τοὺς Ὁρθοδόξους Ἀφρικανούς, καθώς ὁ Μητροπολίτης Μουάνζας κ. Ἰερώνυμος εἶναι γέννημα καὶ θρέμμα τῆς ἱεραποστολικῆς προσπάθειας τοῦ Πατριαρχείου μας.

Οἱ ὀμιλητές στήν ἐνθρόνιση μᾶς ἔδωσαν τήν ὄλη εἰκόνα τῆς δυναμικῆς παρουσίας τῆς Ὁρθοδοξίας σ' αὐτή τή γωνιά τῆς Τανζανίας.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ειρηνουπόλεως κ. Δημήτριος, μεταξύ ἄλλων, εἶπε: «Ἐπὶ τῶν

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καμπάλλας κ. Ἰωνᾶς συγχαίρει τόν Σεβ. Μητροπολίτη Μουάνζας κ. Ἰερώνυμο, μετά τήν τελετή τῆς ἐνθρονίσεως.

Ὅλλοι προσφέρουν κάτι ἀπό τό φτωχικό τους στή γιορτή γιὰ τήν ἐνθρόνιση τοῦ Μητροπολίτη.

ἡμερῶν σας, Σεβασμιώτατε, θαυμάζομε τήν ποιοτική καὶ ποσοτική αὔξηση τόσο τοῦ ποιμνίου, ὅσο καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ κοινωνικῶν ἔργων» καὶ ὁ Μητροπολίτης Καμπάλλας κ. Ἰωνᾶς «εὐχαριστοῦμε τόν Θεό, ὁ Ὅποιος τελευταῖα ἀνοίγει καὶ εὐρύνει τό μυστήριον τῆς Βασιλείας

Του σέ ὄλους μας». Οἱ πολιτικοὶ τόνισαν περισσότερο τό κοινωνικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας μας. «Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία στέκεται δίπλα στό λαό τῆς Τανζανίας στόν ἀγῶνα τῆς ἀναπτύξεώς της καὶ ἰδιαίτερα μὲ τό κτίσιμο τοῦ Νοσοκομείου».

Ἀπό τήν πλευρά του ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μουάνζας κ. Ἰερώνυμος, συγκινημένος, ἀνέφερε: «Δοξάζω τόν ἀληθινό Τριαδικό Θεό γιὰ τό μεγάλο θαῦμα πού ζοῦμε σήμερα. Ἐπειτα εὐχαριστῶ τόν Μακαρ. Πάπα καὶ Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας κ.κ. Θεόδωρο, γιὰ τήν ἀμετρο ἀγάπη του πρὸς τό ἱεραποστολικό ἔργο καθώς καὶ πρὸς τό πρόσωπό μου, διότι ὄχι μόνο ἔκανε τήν πρώτη του ποιμαντορική ἐπίσκεψη στήν τότε ἱερά Ἐπισκοπή Μπουκόμπας ἀλλὰ προχώρησε καὶ στήν ἀναβάθμιση τῆς Ἐπισκοπῆς καὶ τήν προαγωγή μου. Ἐπίσης εὐχαριστῶ ὄλα τὰ μέλη τῆς ἱερᾶς Συνόδου γιὰ τήν ψῆφο τους. Δέν μπορῶ, ὄμως, νά μὴν ἀναφερθῶ στους ἱερεῖς μου, τοὺς ἱεραποστόλους πού βοηθοῦν τήν ἱεραποστολή μας, τήν κυβέρνηση τῆς Τανζανίας γιὰ τήν καλή της συνεργασία σέ πολλὰ καὶ διάφορα σημεῖα διακονίας καὶ προσφορᾶς. Ἀξίζει νά εὐχαριστήσω

ἰδιαίτερως τόν Μακαριώτατο Ἀθβανίας κ.κ. Ἀναστάσιο, τόν Σεβ. Μητροπολίτη Ἀργολίδος κ.κ. Ἰάκωβο, τόν Σεβ. Μητροπολίτη Φθιώτιδος κ.κ. Νικόλαο, τόν Σεβ. Μητροπολίτη Ἄρτης κ.κ. Ἰγνάτιο καὶ τόν κ. Νικόλαο Ροῦσσο γιὰ τήν ἰδιαίτερη ἀγάπη τους στό πρόσωπό μου»...

Τώρα τό βλέμμα ὄλων μας εἶναι στό μέλλον. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι, μὲ τή χάρη τοῦ Θεοῦ, ἡ Ὁρθοδοξία ἔχει μέλλον στήν Ἀφρική. Ὅποιος βοηθάει, μὲ ὅποιονδήποτε τρόπο, τήν ἱεραποστολή στήν Ἀφρική βοηθάει τή δυναμική παρουσία καὶ προσφορά τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἡ Ὁρθοδοξία κατέχει τόν πολύτιμο θησαυρό τῆς ἀληθείας. Αὐτήν ἔχουν ἀνάγκη οἱ Ἀφρικανοὶ γιὰ τήν ἀπελευθέρωση καὶ σωτηρία τους.

Ἡ ἐνθρόνιση τοῦ Μητροπολίτη Μουάνζας κ. Ἰερωνύμου ἀνοίγει μία νέα σελίδα γιὰ τή συνέχεια τῆς Ὁρθόδοξης ἱεραποστολικῆς διακονίας καὶ προσφορᾶς. Ἡ προσευχή καὶ ἡ συμβολή, μὲ κάθε τρόπο, ὅσων ἀγαποῦν τήν ἱεραποστολή, δίνουν δύναμη στό θεάρεστο ἀγῶνα τῆς Ὁρθοδοξίας στήν Ἀφρική.

Ἀπό τήν ἱερά Μητρόπολη Μουάνζας

ΔΕΚΑΤΡΙΑ χιλιόμετρα νότια της Καλκούτας, περνώντας μέσα από πολλά μικρά χωριά, όπου βασιλεύει η φτώχεια, φτάνεις σε μία οάση.

Δέν είναι μόνο η πάστρα που βλέπεις τριγύρω, τό «συγυρισμένο» περιβάλλον, ο κήπος, τά καλαίσθητα κτίρια βαμμένα καί πεντακάθαρα, είναι καί η καθαρή ατμόσφαιρα καί η ήρεμία. Τά πάντα έδω συνθέτουν μία έντελώς αντίθετη εικόνα απ' αυτήν που λίγο πριν αντικρύζαμε περνώντας από τά τοπικά πολύβωα παζάρια καί τή φοβερή κίνηση στους στενούς έπαρχιακού δρόμους.

Στό βάθος ο ύπερψωμένος ναός τά Εισόδια τής Θεοτόκου. Κυριακή πρωί καί η Θεία Λειτουργία έχει αρχίσει. Ο πατήρ Μούκιος, ένας ένθουσιώδης νέος Ίνδος ιερέας, τής κάστας τών Βραχμάνων, ιεουργεί με τή βοήθεια, στό δεξιό ψαλτήρι, κοριτσιών του Όρφανοτροφείου.

Έκατόν τριάντα (130) κορίτσια κάθε ηλικίας ζούν καί σπουδάζουν σε αυτό τό χώρο. Παιδιά με άστραφτερή ματιά καί ξευπνα πρόσωπα, που πάνω τους διαβάζεις τή θέληση γιά πρόοδο. Καθένα έχει πίσω του καί μία θλιβερή ιστορία. Ίστορίες που ξεκινούν από αυτοκτονίες γονιών μπροστά στα παιδικά τους μάτια, μέχρι πυρκαγιές που τά παιδιά γλιτώσαν σαν από θαύμα, μένοντας μόνα στον κόσμο, με τραυματισμένες τίς τρυφερές ψυχές τους. Τώρα βρίσκουν φαγητό, μόρφωση καί πάνω απ' όλα στοργή στο σπίτι αυτό.

Όρφανοτροφείο τής Όρθόδοξης Ίεραποστολής στα περίχωρα τής Καλκούτας

Ο ναός είναι ευρύχωρος, μαρμαρόστρωτος. Στή μέση τό προσκυνητάρι που καμιά φορά είναι... πολύ ψηλό γιά τά παιδικά ποδαράκια που τεντώνονται γιά νά προσκυνήσουν.

Μας κάνει έντύπωση που τά παιδιά έρχονται με τό δικό τους ρυθμό, όταν ξυπνήσουν, χωρίς άσφυκτικά ώραρια. Τά πιό μικρά λίγο άργότερα, ακόμα νυσταγμένα, όλα όμως φορώντας κάτι ιδιαίτερο. Είναι η Κυριακή τους. Έδω δέν υπάρχουν σολές, ούτε άυστηροί κανόνες.

Τά μεγαλύτερα κορίτσια είναι στο μέσο του σχολικού έτους. Έχουν τήν προετοιμασία γιά τίς βμηνιαίες εξετάσεις. Η φροντίδα γι' αυτά είναι μεγαλύτερη, περισσότερα φρούτα καί βιταμίνες, γιατί πρέπει νά αποδώσουν. Ήδη τά κορίτσια που φοιτούν καθημερινά σε ένα από τά καλύτερα σχολεία τής Καλκούτας, έρχονται μεταξύ τών πρώτων καί στα μαθήματα καί στα σπόρ.

Άλλα δέν είναι μόνο τά μαθήματα. Η άδελφή Νεκταρία, στην φροντίδα τής οποίας είναι τά παιδιά άλλα καί όλη η προσπάθεια, άνοιχτόμυαλη, με άπόλυτο σεβασμό στην κοινωνική καί θρησκευτική τους παράδοση, φροντίζει νά καλλιερ-

Ίερός ναός τών Εισοδίων τής Θεοτόκου στο Όρφανοτροφείο τής Καλκούτας.

γήσει τό όποιο ταλέντο τους στον κλασικό ένδικό χορό καί στή ζωγραφική, γι' αυτό παρέχει ιδιαίτερα μαθήματα στα παιδιά που έχουν κλίση. Τά παιδιά αυτά μεγαλώνουν χωρίς νά νοιώθουν ξένα στην κοινωνία τους καί στα έθιμά τους.

Μαζί με τά κορίτσια, γιά τά όποια είναι η μάνα τους καί η καταφυγή τους -πάντα δίκαιη καί προσνήσ- η Άδελφή διευθύνει τό φιλανθρωπικό ίδρυμα τής Όρθόδοξης Έκκλησίας που προσφέρει, με τά ισχνά οικονομικά τής Φιλανθρωπικής Όργάνω-

σης, όχι μόνο τροφή καί μόρφωση στα 130 παιδιά του Όρφανοτροφείου άλλα ακόμα τρόφιμα σε 2.000 άπορες οικογένειες, πρωινό συσσίτιο γιά 250 καί πλέον ύποσιτισμένα παιδιά. Όκτώ ιατρεία καί οδοντιατρεία σε χωριά τής νότιας Καλκούτας.

Επίσης, η φροντίδα περιλαμβάνει άναπήρους, στους όποιους προσφέρονται άναπηρικά άμαξίδια καί ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Άγορά ζώνων σε πτωχές άγροτικές οικογένειες, άγορά ραπτομηχανών σε γυναίκες γιά νά κερδίζουν τά πρós τό ζήν.

Άκόμα, ίδρυση 5 δημοτικών σχολείων με δωρεάν φοίτηση καί παροχή βιβλίων καί γραφικής ύλης στους μαθητές, καθώς καί ύποτροφίες σε άπορους μαθητές γιά συνέχιση τών σπουδών τους σε άνώτερα επίπεδα. Κι αυτή τή στιγμή ήδη άρχισε η λειτουργία τής Τεχνικής Σχολής στο χώρο του Όρφανοτροφείου γιά τήν έπαγ-

Η άδελφή Νεκταρία με τή μικρή Δέσποινα. Δίνει καί παίρνει αγάπη...

γελματική κατάρτιση όσων παιδιών δέν προχωρήσουν σε άνώτερες σπουδές.

Οι άνάγκες είναι πολλές καί ποικίλες, η φτώχεια άπτη σε κάθε έκφανση τής καθημερινής ζωής. Η παραμικρή άνακούφιση σ' αυτή τή γωνιά τής γής, φαντάζει τεράστια, κι αυτά που γίνονται είναι, δυστυχώς, σταγόνα στον ώκεανό. Όμως, έστω καί αυτά μοιάζουν έξωπραγματικά όταν έναπόκεινται στην φροντίδα έλάχιστων ανθρώπων.

Με τήν έλπίδα ότι ο Θεός θά βοηθήσει νά μακροημερεύσει τό θαυμάσιο καί τόσο άπαραίτητο αυτό έργο, φεύγουμε με τήν καρδιά γεμάτη γαλήνη καί τήν πίστη ότι τό έργο αυτό βρίσκεται σε καλά χέρια.

Καίτη Σπύρου, Μάρτιος 2008

Πανεπιστήμιο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στήν Kinshasa τοῦ Congo

Πόθος μακρυνός, θερμός· και προσπάθεια κοπιαστική εὐλογήθηκε ἀπό τόν Ἐλεήμονα Θεό. Ἀπό τίς ἀρχές τοῦ Νοεμβρίου (2.11.07) ἄρχισε τήν λειτουργία του τό Πανεπιστήμιο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στήν Kinshasa τοῦ Congo. Εἴκοσι ἕνας οἱ πρωτοεῖς φοιτηταί ἀπ' ὄλη τήν περιφέρεια τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεντρῶς Ἀφρικῆς. Ἡ πρώτη Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου εἶναι ἡ Ὁρθόδοξος Θεολογική Σχολή «Ἁγ. Ἀθανάσιος ὁ Ἀθωνίτης». Ἐπιστήμονες καθηγηταί της εἶναι ἰθαγενεῖς καί ἐξ Ἑλλάδος. Ἐκτός ἀπό τά θεολογικά μαθήματα διδάσκονται καί παιδαγωγικά, πληροφορική, γεωπονικά, νοσηλευτικά, μουσική (βυζαντινή). Οἱ φοιτηταί εἶναι καί οἰκότροφοι· σιτίζονται καί διαμένουν στόν χώρο τοῦ Πανεπιστημίου δωρεάν.

Ἐπειτα ἀπό τήν λαμπρή καί πανηγυρική τελετή τῶν ἐγκαινίων τῆς Σχολῆς, πού εὐδόκησε νά τελεῖσει ἡ Α.Θ.Π. ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Θεόδωρος ὁ Β' (23 Σεπτ. 2007), ἔπειτα καί ἀπό τόν Ἀγιασμό ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων

Ἀριστερά: Ὁ Ὑπουργός Παιδείας τοῦ Congo καί ὁ Πρέσβης τῆς Ἑλλάδος στό Congo μέ τόν Μητροπολίτη Κεντρῶς Ἀφρικῆς συνομιλοῦν στόν Ραδιοφωνικό Σταθμό τῆς Μητροπόλεως. Ἐπάνω: Μία ἀναμνηστική φωτογραφία πρὶν τήν ἀναχώρηση τῶν ἐπισκεπτῶν.

Ζήσαμε καί τήν χαρά τῆς ἐπίσημου ἐπισκέψεως στόν Πανεπιστημιακό χώρο τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας τῆς χώρας τοῦ Congo κ. Masu-Ga-Rugamika, προκειμένου νά ἐπιθεωρήσει τήν Σχολή καί νά ἐπιδώσει τήν Ὑπουργική ἀπόφαση ἀναγνωρίσεως τοῦ Πανεπιστημίου καί τήν ἔγκριση τῆς λειτουργίας του.

Ὁ Ὑπουργός ἔγινε ἐνθουσιωδῶς δεκτός ἀπό τό διδακτικό καί διοικητικό προσωπικό τοῦ ἀνωτάτου αὐτοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Ἰδρύματος καί τῶν πρωτοετῶν φοιτητῶν καί συνοδευόμενος ἀπό τόν Μητροπολίτη Κεντρῶς Ἀφρικῆς καί τόν Ἐξοχώτατον πρέσβη τῆς Ἑλλάδος στό Congo κ. Ἰωάννην Χριστοφίλην, περιῆλθε ὅλους τοὺς χώρους τοῦ Πανεπιστημίου: Γραφεῖα, Βιβλιοθήκη - ἀναγνωστήριο,

αἴθουσες διδασκαλίας, κοιτῶνες διαμονῆς καθηγητῶν καί φοιτητῶν, ἐργαστήρια, αἴθουσα ἀναψυχῆς, μαγειρεῖο, τράπεζα, αἴθουσα τελετῶν καί διαλέξεων, τόν εἰς τό κέντρο ἀναγειρόμενο ἱερό Ναό τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου (δωρεά τῆς ἱερᾶς Μονῆς Μεγίστης Λαύρας Ἁγίου Ὁρους), τό Στούντιο τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ μας, καθώς καί τόν περιβάλλοντα τίς ἐγκαταστάσεις κῆπο.

Πρὶν ἀναχωρήσει ὁ κ. Ὑπουργός, παρουσία τοῦ Μητροπολίτου κ. Ἰγνατίου καί τοῦ Ἐξοχωτάτου Πρέσβους κ. Ἰωάννου Χριστοφίλη, ἔδωσε συνέντευξη στόν θάλαμο τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ μας. Ἐξέφρασε τήν εὐαρέσκειά του καί εὐχήθηκε καλή πρόοδο στή Σχολή, ὑπογραμμίζοντας τήν σπουδαιότητά της, ὄχι μόνον γιά τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ἀλλὰ καί γιά τήν χώρα τοῦ Congo. «Τό ἔργο, προσέθεσε, συνάδει πρὸς τό πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεώς μας καί θά τό περιβάλλουμε μέ στοργήν καί ἐνδιαφέρον».

† Ὁ Κ. Ἀ. Ἰγν.

Θεμελιώθηκε
τό Ίεραποστολικό
νοσοκομείο
τῆς Ἱερᾶς
Μητροπόλεως
Μουάνζας
ἀπό
τόν Ἐξοχώτατο
Πρόεδρο
τῆς Τανζανίας

Ο Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Τανζανίας κ. Jakaya Mrisho Kikwete, συνοδευόμενος ἀπό πολλοὺς ἀξιωματοῦχους τῆς Κυβερνήσεως ἐπισκέφθηκε τό ἱεραποστολικό νοσοκομείο στήν Bukoba. Γιά μᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους χριστιανοὺς στήν χώρα αὐτή ἦταν ἱστορική στιγμή, μεγάλο γεγονός καί ἀκόμα μιά ἐπίσημη ἀναγνώριση ὄχι μόνο τῆς Ὀρθοδοξίας ἀλλὰ καί τῆς κοινωνικῆς προσφορᾶς της. Ἀξίζει νά ὑπενθυμίσουμε ὅτι ὁ Πρόεδρος εἶναι δημοφιλής.

Ἔτσι χιλιάδες κόσμος ἤλθε νά τόν ὑποδεχτεῖ στό νοσοκομείο μας. Πέραν τούτου τά μέσα μαζικῆς ἐνημερώσεως κάλυψαν τήν ἐπίσκεψη τοῦ Προέδρου, ὀδηγώντας τόν λαό τῆς Τανζανίας καί τόν λαό ὅλης τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς νά γνωρίσει τήν παρουσία καί τήν προσφορά τῆς Ὀρθοδοξίας μας.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μουάνζας κ. Ἱερώνυμος ὑποδέχτηκε τόν Πρόεδρο καί τοῦ παρουσίασε τό πρόγραμμα τοῦ νοσοκομείου. Κατά τή διάρκεια τῆς παρουσίας, ἡ ὁποία ἐγίνε ἀπό τόν κ. Ἀδάμ Mwesigwa, Γραμματέα τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἐνημερώθηκε ὁ Πρόεδρος ὅτι τό νοσοκομείο πού κτίζεται θά φιλοξενήσει:

- 1) Ἐξωτερικά ἰατρεῖα πού ἤδη εἶναι ἔτοιμα.
- 2) Ἐσωτερικά ἰατρεῖα πού σέ λίγο θ' ἀρχίσουν τά οἰκοδομικά ἔργα τους καί
- 3) Ἱατρική Σχολή – μέ σκοπό νά ἐκπαιδεύονται νοσοκόμες καί βοηθοί ἰατρῶν.

Τό ὄλο πρόγραμμα θά κοστίζει περίπου 10 ἑκατ. εὐρώ. Κοντά στήν προσπάθεια αὐτή στέκονται τό Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος, ἡ μή κυβερνητική Ὀργάνωση ΚΕΔΑΣ καί πολλοί εὐσεβεῖς πιστοί τῆς Ἑλλάδος καί τῆς Κύπρου. Ἐπιβλέπων αὐτοῦ τοῦ ἔργου εἶναι ὁ Ἀρχιμ. π. Ἀναστάσιος, ὁ ὁποῖος εἶναι ἰατρός.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μουάνζας εὐχαρίστησε τόν Πρόεδρο γιά τήν ἐπίσκεψή του καί τόν προ-

Τό νοσοκομείο τῆς ἱεραποστολῆς στή Bukoba

σκάλεσε νά ἔρθει στά ἐγκαίνια τοῦ νοσοκομείου. Τελιώνοντας ὁ Μητροπολίτης τοῦ εὐχήθηκε ὁ Πανάγαθος Θεός νά εἶναι μαζί του στήν διακυβέρνηση τῆς χώρας.

Ὁ Πρόεδρος στήν ὁμιλία του εὐχαρίστησε τόν Σεβασμιώτατο καί τήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία γιά τήν ἀπόφαση νά κτίσουν νοσοκομείο στήν πόλη Bukoba. «Πιστεύω» τόνισε ὁ Πρόεδρος, ὅτι «τό νοσοκομείο αὐτό θά βοηθήσει τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως τῆς Bukoba. Καί ὄχι μόνο, ἀλλὰ καί τῆς ζώνης τῆς Λίμνης Βικτωρίας πού περιλαμβάνει τό νότιο μέρος τῆς Uganda καί τίς δύο μικρές χώρες Rwanda καί Burundi». Καί βεβαίωσε:

«Στό μεγάλο αὐτό ἔργο, ἐμεῖς σάν κυβέρνηση, Σεβασμιώτατε, εἶναι ὑποχρέωσή μας νά εἴμαστε μαζί σας. Καί ὅπου χρειαστεῖ νά δώσουμε τήν ἀναγκαῖα βοήθεια καί παρουσία. Καί ἔτσι, ἂν τό ἐπιστρέψει ὁ Θεός, νά εἶστε βέβαιος, ὅτι μέ τήν πρόσκλησή σας θά ἔρθω στόν ἐγκαίνιασμό του».

Ἐν συνεχείᾳ ἀκολούθησε μιά ἀπλή ἐορτή καί ἀποχαιρετισμός. Ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Προέδρου ἦταν σύντομη, ἀλλὰ, ὅπως παρουσίασαν οἱ τοπικές ἐφημερίδες, εἶδε «θαυμάσιο ἔργο». Καί σέ μᾶς ἄφησε θαυμάσιες ἐντυπώσεις.

Ἀπό τήν ἱερά
Μητρόπολη Μουάνζας

Ὁ φτωχός καὶ ὁ πλούσιος

Σ' ἓνα χωριό τῆς φυλῆς Ἀκάμπα ζοῦσαν δύο ἄνδρες, ἓνας φτωχός καὶ ἓνας πλούσιος. Παρόλο που οἱ ζωές τους ἦταν τελείως διαφορετικές, ἦταν πολὺ καλοὶ γείτονες. Ὁ πλούσιος βοηθοῦσε πάντα τὸν φτωχὸ σὲ δύσκολες στιγμές, καὶ ὁ φτωχός γιὰ νὰ τοῦ τὸ ξεπληρώνει δούλευε σκληρὰ στὰ χωράφια τοῦ πλούσιου, τοῦ ὄργωνε καὶ φιλότιμα τοῦ ἔκανε πολλὰ θελήματα.

Ἦρθε, ὅμως, μιά ἐποχή που ξέσπασε λιμός σ' ὅλη τὴ χώρα. Τὸ χωριὸ μαστιζόταν ἀπὸ φτώχεια καὶ οἱ κακουχίες ἔρχονταν ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλη. Ἀκόμη καὶ ὁ πλούσιος χτυπήθηκε. Μὰ ὅσο ἔβλεπε τὴν περιουσία του νὰ χάνεται, τόσο πιο σκληρόκαρδος γινόταν πρὸς τοὺς συνανθρώπους του. Πολὺ γρήγορα ξέχασε τὴ σχέση του μὲ τὸν φτωχὸ γείτονά του καί, ὅταν μιά μέρα ὁ παλιὸς του φίλος ἔφτασε στὸ κατώφλι του καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τοῦ δώσει ἀπὸ τὰ ἀποφάγια του, ὁ πλούσιος τὸν ἔδιωξε σάν κοινὸ ζιτιάνο. Τὸν προειδοποίησε μάλιστα νὰ μὴν τοιμῆσει νὰ ξαναπατήσει στὸ σπίτι του γιατί θὰ εἶχε ἄσχημα ξεμπερδέματα.

Ὁ φτωχός εἶδε τὰ παιδιὰ του νὰ πεθαίνουν τὸ ἓνα μετὰ τὸ ἄλλο ἀπὸ τὴν πείνα. Ὅταν στὸ τέλος ἀπόμεινε μόνος μὲ τὴ γυναίκα του, ὑποσχέθηκε στὸν ἑαυτό του ὅτι θὰ ἔκανε τὰ πάντα νὰ τὴν κρατήσει στὴ ζωή. Ἔτσι, ἓνα ἀπόγευμα ἔβαλε κατὰ μέρος τὴν περηφάνια του καὶ πῆγε στὸ χωριό. Ἄρχισε νὰ ψάχνει στὰ σκουπίδια μήπως καὶ ἔβρισκε κανένα κόκκαλο γιὰ γλύψιμο. Δέν εἶχε περάσει πολλὴ ὥρα, ὅταν τὸν πλησίασε μιά καλοντυμένη γυναίκα που τὸν εἶχε ἑλπηθεῖ καὶ τοῦ ἔδωσε μιά χούφτα καλαμπόκι. Ὁ φτωχός τὸ πῆρε καί, χωρὶς νὰ χάνει χρόνο τὸ πῆγε στὴ γυναίκα του. Αὐτὴ γέμισε μιά κασαρόλα μὲ νερό κι ἔβαλε τὸ καλαμπόκι νὰ βράσει. Λαχταροῦσε νὰ φτιάξει μιά ζεστὴ θρεπτικὴ σούπα καὶ γιὰ τοὺς δύο τους, ἀλλὰ αὐτὸ ἦταν ἀδύνατο, γιατί δέν ὑπῆρχε οὔτε κρέας οὔτε ἄλιτι γιὰ νὰ νοστιμίσει τὸ ζουμί.

Ὁ φτωχός ἔκατσε στὸ τραπέζι καὶ σπαζοκεφάλιαζε νὰ βρεῖ ἓναν τρόπο νὰ κάνει τὸ γεῦμα τους πιο νόστιμο καὶ πιο θρεπτικὸ. Καί τότε τοῦ ἦρθε μιά φαεινὴ ἰδέα!

«Γυναίκα, μὲ τρῶει ἡ περιέργεια νὰ μάθω τί νόστιμο γεῦμα ἔχει σήμερα ὁ πλούσιος φίλος μου», εἶπε στὴ σύζυγό του. Ἀμέσως σηκώθηκε ἀπὸ τὸ τραπέζι καὶ πῆρε τὸ δρόμο γιὰ τὸ ἀγροτόσπιτο τοῦ πλούσιου κρατώντας στὰ χέρια του τὴ νερουλή σούπα του. Πλησίασε ἀθόρυβα στὸ παράθυρο τῆς κουζίνας τοῦ πλούσιου καὶ εἶδε ἐκεῖ, μπροστὰ του, ἓνα ζεστό, ἀχνιστὸ κοτόπουλο μέσα σὲ παχύρρευστη σάλτσα. Ἡ γαργαλιστικὴ μυρωδιά τοῦ μαγειρεμένου κρέατος γέμιζε τὸ χώρο καὶ τὸ ἀεράκι τὴ μετέφερε στὴ μεριά τοῦ φτωχοῦ καὶ ἔκανε τὸ στομάχι του νὰ γουργουρίζει ἠχηρὰ. Κάθε φορά που κατέβαζε μιά κουταλιά ἀπὸ τὴ νερουλή του σούπα, τραβοῦσε καὶ μιά ρουφηξιά ἀπὸ τὴ μυρωδιά τοῦ κρέατος. Αὐτὸ ἔγινε κάμποσες φορές, μέχρι που ὁ φτωχός ἄρχισε νὰ φαντάζεται ὅτι μασούλαγε τὰ τρυφερότερα κομμάτια τοῦ κοτόπουλου. Ὅταν τελείωσε τὸ φαγητὸ του ἔνιωσε πολὺ ἱκανοποιημένος καὶ ἔτρεξε στὸ σπίτι του νὰ διηγηθεῖ στὴ γυναίκα του τὸ κατόρθωμά του.

Μετὰ ἀπὸ λίγες μέρες ὁ φτωχός συνάντησε τυχαῖα τὸν πλούσιο καί, καμαρώνοντας γιὰ τὴν ἐξυπνάδα του, δέν κρατήθηκε καὶ τοῦ εἶπε: «Πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες

ἦρθα στὸ σπίτι σου καὶ καθὼς ἔπινα τὴ νερόβραστη σούπα μου τραβοῦσα ρουφηξιές ἀπὸ τὴν ὑπέροχη μυρωδιά που ἀναδιδόταν ἀπὸ τὸ τραπέζι σου. Ἦταν σάν νὰ εἶμαι δίπλα σου καὶ νὰ μοιράζομαι μαζί σου τὸ ἴδιο κοτόπουλο. Τὸ γεῦμα μου ἦταν τὸ ἴδιο νόστιμο μὲ τὸ δικό σου».

«Ἔτσι ἐξηγεῖται γιατί τὸ φαγητὸ μου ἦταν τόσο ἄνοστο», οὐρλιαξε ὁ πλούσιος. «Τοῦ ἔκλεψες ἐσὺ ὅλη τὴ νοστιμιὰ. Τώρα πρέπει νὰ μοῦ πληρώσεις αὐτὸ που μοῦ πῆρες. Σὲ διατάζω νὰ μὲ ἀκολουθήσεις στὸν δικαστὴ. Θὰ ἀφήσουμε αὐτὸν νὰ ἀποφασίσει γιὰ τὴν ἀποζημίωση».

Ὁ φτωχός σύρθηκε τὴν ἴδια μέρα μπροστὰ στὸν δικαστὴ, κι ἐκεῖνος τὸν διέταξε νὰ δώσει στὸν πλούσιο μιά κασίκα ὡς ἀντάλλαγμα γιὰ τὴ μυρωδιά που εἶχε κλέψει ἀπὸ τὸ φαγητὸ του. Ὅμως ὁ πλούσιος δέν εἶχε τὰ χρήματα νὰ ἀγοράσει οὔτε ἓναν κόκκο σιτάρι, πόσο μᾶλλον μιά κασίκα. Πῆρε ἀργά-ἀργά τὸ δρόμο γιὰ τὸ σπίτι καὶ περπατοῦσε μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του. Τὸν ἀπασχολοῦσε, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ τὸ πὼς θὰ ἔλεγε τὰ κακὰ μαντάτα στὴ γυναίκα του.

Καθὼς, ὅμως, περπατοῦσε πρὸς τὴν καλύβα του συνάντησε ἓναν σοφὸ γέροντα που κούτσαينه. Πῆγαιναν καὶ οἱ δύο στὴν ἴδια κατεύθυνση καὶ ἔτσι ἔπιασαν τὴν κουβέντα. Ὁ φτωχός διηγήθηκε στὸν συνοδοιπόρο του τὴ θλιβερὴ ἱστορία του καὶ ὁ σοφός ἔκρινε ὅτι τοῦ εἶχαν φερθεῖ ἄδικα.

«Ἔχω ἐγὼ νὰ σοῦ δώσω μιά κασίκα», τοῦ εἶπε ὁ σοφός. «Θὰ πάω νὰ σοῦ τὴ φέρω. Θὰ τὴν πάρεις στὸ σπίτι σου καὶ θὰ τὴν φροντίζεις μέχρι τὴ μέρα που θὰ σὲ καλέσουν νὰ πληρώσεις τὸ πρόστιμό σου. Ὅταν φτάσει αὐτὴ ἡ μέρα, σοῦ ὑπόσχομαι ὅτι θὰ ἐμφανιστῶ πάλι μπροστὰ σου νὰ σὲ βοηθήσω».

Καὶ λέγοντας αὐτὰ ὁ σοφός ἔφυγε γιὰ νὰ πάει νὰ φέρει τὴν κασίκα. Ὁ φτωχός ἀπόμεινε κάπως μπερδεμένος, ἀλλὰ καὶ ἀνακουφισμένος, γιατί ἔνιωθε ὅτι δέν εἶχαν χαθεῖ ὅλα.

Σὲ λιγότερο ἀπὸ μιά ἐβδομάδα, ὁ δικαστὴς μῆνυσε στὸν φτωχὸ νὰ παρουσιαστῆ μπροστὰ του καὶ νὰ πληρώσει τὸ χρέος του σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφαση. Κατὰ τὸ μεσημεράκι πῆθος κόσμου συγκεντρώθηκε μπροστὰ ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ δικαστῆ γιὰ νὰ δεῖ μὲ τὰ ἴδια του τὰ μάτια τί θὰ γινόταν τελικά. Μέσα στὸ πῆθος βρισκόταν κι ὁ σοφός που παρακολουθοῦσε προσεκτικὰ ὅσα λέγονταν. Καμώθηκε ὅτι δέν ἤξερε

τίποτα γιὰ τὴν ὑπόθεση καὶ ζήτησε ἀπὸ κάποιους νὰ τοῦ ἐξηγήσουν τί συνέβαινε.

«Ὁ φτωχός πρέπει νὰ δώσει στὸν πλούσιο μιά κασίκα σὲ ἀντάλλαγμα γιὰ τὴ μυρωδιά που τοῦ ἔκλεψε ἀπὸ τὸ φαγητὸ του», τοῦ εἶπαν αὐτοί.

«Ἔχετε ὄρεξη νὰ ἀκούσετε μιά ἄλλη ἰύση σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεση;», τοὺς ρώτησε εὐγενικά ὁ σοφός.

«Ναί», τοῦ ἀπάντησαν ἐκεῖνοι, «ἀρκεῖ νὰ μᾶς ἀποδείξεις ὅτι τοῦ λόγου σου εἶσαι καλὸς δικαστὴς».

Ὁ σοφός ἔκανε μερικά βήματα πρὸς τὰ μπρός, στάθηκε μπροστὰ ἀπὸ τὸ πῆθος καὶ τοὺς εἶπε: «Ὅταν κάποιος κλέβει, θὰ πρέπει νὰ ὑποχρεώνεται νὰ πληρώσει ὅσα ἔκλεψε καὶ τίποτα παραπάνω. Ἄν ὁ φτωχός εἶχε φάει τὸ φαγητὸ, θὰ ἔπρεπε νὰ ὑποχρεωθεῖ νὰ πληρώσει αὐτὸ τὸ φαγητὸ. Ἄν ὅμως μύρισε μόνο τὴ μυρωδιά του, θὰ πρέπει νὰ πληρώσει μόνο τὴ μυρωδιά του τίποτα περισσότερο, τίποτα λιγότερο».

«Ναί, σωστὸ εἶναι αὐτὸ», εἶπαν οἱ ἄνθρωποι. «Ἀλλὰ πὼς μπορεῖ κανεὶς νὰ πληρώσει μόνο γιὰ τὴ μυρωδιά τοῦ φαγητοῦ;».

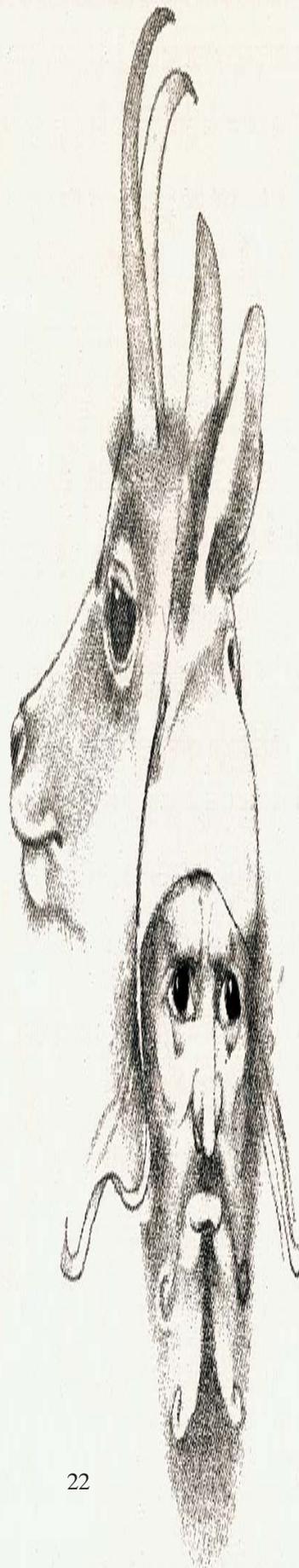
«Θὰ σᾶς πῶ ἐγὼ πὼς», ἀπάντησε ὁ σοφός. Στράφηκε πρὸς τὸν πλούσιο καὶ τοῦ εἶπε: «Ἐδῶ εἶναι ἡ κασίκα που ζήτησες. Δέν μπορεῖς, ὅμως, νὰ τὴν ἀποκτήσεις, ἀφοῦ ὁ φτωχός δέν ἔφαγε τὸ φαγητὸ σου. Μπορεῖς, ὅμως, νὰ χτυπήσεις τὴν κασίκα μὲ τὸ ραβδί σου καὶ νὰ πάρεις τὸν ἦχο τοῦ βελιάσματός της σὲ ἀντάλλαγμα γιὰ τὴ μυρωδιά τοῦ φαγητοῦ σου. Εἶμαι σίγουρος ὅτι συμφωνεῖς μαζί μου πὼς αὐτὸ εἶναι τὸ δίκαιο!».

Ὅλοι γύρω του ἄρχισαν νὰ χειροκροτοῦν κατενθουσιασμένοι που εἶχαν τὴν τύχη νὰ ἀκούσουν μὲ τὰ ἴδια τους τὰ αὐτιά μιά τόσο σοφὴ κουβέντα. Ὁ πλούσιος κατάλαβε ὅτι δέν μπορούσε νὰ διαφωνήσει μὲ τὴ ἰύση που ἔδινε ὁ σοφός.

Ἔτσι, ὁ φτωχός ἀπαλλήλατκε ἀπὸ μίαν ἄδικη καταδίκη καὶ ἦταν ἐλεύθερος νὰ πάει στὸ σπίτι του. Ὁ ἐγωιστὴς καὶ ἀπληστος πλούσιος ρεζίλευτκε σὲ ὅλο τὸ χωριό. Στὴν ἀρχὴ πίστεψε ὅτι σύντομα θὰ ξεχνιόταν τὸ περιστατικὸ καὶ θὰ κόπαζε ὁ σαματὰς. Ὅμως ἀπὸ κείνη τὴ μέρα καὶ μετὰ, κάθε φορά που ἐμφανίζονταν δημόσια, οἱ ἄνθρωποι τὸν ἔδειχναν καὶ ψιθύριζαν ὁ ἓνας στὸν ἄλλο:

«Ὅποιος καθαλαίει τὸ ἄλλογο τῆς ἀπληστίας, θὰ βρεθεῖ, σὲ κάποιο ἀφήνιασμα, ριγμένος στὸ κατώφλι τῆς ντροπῆς».

Μετάφραση ἀπὸ τὰ ἀγγλικά: Ἐλένη Ταμαρέση-Παπαθανασίου

Ἑρώτηση:

Μπορεί ένας ὀρθόδοξος ἱεραπόστολος «νά κάνει τό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ, ὅταν περνάει ἔξω ἀπό ναό ἢ εὐκτήριο οἶκο ἀλλῆς χριστιανικῆς ὁμολογίας (Ρωμαιοκαθολικῆς, Εὐαγγελικῆς, Λουθηρανικῆς κ.λπ.);»

Ἀπάντηση:

Προτοῦ ἀπαντήσουμε, θά θέλαμε νά σημειώσουμε, ὅτι τό ἀνωτέρω ἐρώτημα εἶναι μέρος ἐπιστολῆς, τήν ὁποία ἀπνύθουε δικηγόρος τῶν Ἀθηνῶν, τακτικός ἀναγνώστης τοῦ περιοδικοῦ «Πάντα τά Ἔθνη» καί τῆς στήλης «Νομοκανονικά», ἀπό τήν ὁποία ζητᾶ μιά ἀπάντηση. Βεβαίως, ὅπως προκύπτει ἀπό τήν ὀλη ἐπιστολή, ἡ ἐρώτηση δέν ἀναφέρεται στόν ὀρθόδοξο ἱεραπόστολο ἀλλᾶ σέ ἕναν «Ὄρθόδοξο Χριστιανό». Ὅστόσο θεωρήσαμε χρήσιμο νά ἐξειδικεύσουμε τό θέμα στό ἐν λόγῳ ἐρώτημα, γιά νά εἴμαστε καί μέσα στά πλαίσια τῶν ἐνδιαφερόντων καί τῶν σκοπῶν τοῦ ἱεραποστολικοῦ περιοδικοῦ μας.

Κατ' ἀρχάς ἴσως θά σκεφτόταν κάποιος:

Αὐτές εἶναι ἡλετομέρειες καί δέν εἶναι ἀνάγκη νά ἀσχολούμεθα μέ μικρά καί ἀπλά ζητήματα. Ἔχουμε ὅμως τόν ἀ' καν. τοῦ ἁγ. Διονυσίου Ἀλεξανδρείας πού ἀναφέρει ὑποδειγματικά καί προειδοποιητικά τό «ἡέγοντος ἀνδρός σοφοῦ, οὐ μικρόν ἐν βίῳ τό παρά μικρόν» (Γ. Ράλλη-Μ. Ποτλή, Σύνταγμα τῶν θείων καί ἱερῶν κανόνων, τόμ. Δ', σελ. 4).

Καί ἴσως παρά ταῦτα θά μπορούσε κάποιος νά δεχθεῖ, ὅτι πράγματι τό ἐρώτημα εἶναι ἀπλό καί ἡ ἀπάντηση εἶναι εὐκόλη: Ὅτι δηλ. ὁ ἱεραπόστολος θά μπορούσε νά κάνει ἢ νά μήν κάνει τό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ, ἐφ' ὅσον εἶναι μόνος, χωρίς νά τόν συνοδεύει ἢ νά τόν βλέπει κάποιος ἀλλῆλος Χριστιανός.

Ἐάν, ὅμως, συμβαίνει νά τόν ἀκολουθεῖ ἢ νά τόν παρακολουθεῖ ἕνας-δύο ἢ περισσότεροι Χριστιανοί, μήπως δημιουργεῖται θέμα σκανδαλισμοῦ θετικῶς ἢ ἀρνητικῶς τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν; Ὅποτε στήν περίπτωση αὐτή ὀφείλομε νά λάβουμε ὑπ' ὀψη τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου: «Ὅς δ' ἄν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικός περί τόν τράχηλον αὐτοῦ καί καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης» (Ματθ. 18,6);

Ἄς κάνουμε ὅμως τό ἐρώτημα πιό συγκεκριμένο. Ἄς ὑποθέσουμε ὅτι ὁ ὀρθόδοξος ἱεραπόστολος συνοδεύεται ἀπό ἕνα μέλος τῆς Ὄρθόδοξης κοινότητας,

στήν ὁποία προσεχώρησε ἀπό μία προτεσταντική κοινότητα κατόπιν τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ τοῦ ὀρθόδοξο ἱεραποστόλου. Ὅταν ὁ νεοφώτιστος αὐτός ὀρθόδοξος Χριστιανός ἀντιληφθεῖ ὅτι ὁ ὀρθόδοξος διδασκαλός του ἱεραπόστολος κάνει τό σημεῖο τοῦ σταυροῦ κατὰ τό πέρασμά του μπροστά ἀπό τόν προτεσταντικό ναό, δέν θά τοῦ δημιουργηθοῦν ἀπορίες, ἀνάμεικτα συναισθήματα ἢ καί ἀμφιβολίες γιά τήν ὀρθότητα τοῦ διαβήματός του νά ἐγκαταλείψει τήν προηγούμενη κοινότητα καί νά προσχωρήσει στήν Ὄρθόδοξη; Καί πῶς αὐτός ὁ χριστιανός θά ἀντιμετωπίσει ἄραγε μία σχετική δεικτική ἢ εἰρωνική παρατήρηση ἑνός πρῶν ὀμοϊδεάτη του, ὁ ὁποῖος ἀντιλήφθηκε καί αὐτός τό γεγονός, τῆ σχετική κίνηση, τοῦ Ὄρθόδοξο ἱεραποστόλου; Μήπως θά τοῦ παρατηρήσει ὅτι ἀσκόπως ἔφυγε ἀπό τήν κοινότητά μας καί ἀπό τήν παρέα σου, ἀφοῦ τά πράγματα εἶναι σχεδόν τά ἴδια καί δέν ἔχουν καμμιά σπουδαία διαφορά;

Μετά τά τελευταῖα ἐρωτήματα εὐκόλο εἶναι νά διατυπώσουμε καί τό ἐξῆς περιστατικό-ἐρώτημα: Ἄς ὑποθέσουμε ὅτι ὁ ὀρθόδοξος ἱεραπόστολος συμπερεύεται μέ ἕνα μέλος τῆς προτεσταντικῆς κοινότητας καί παρατηρεῖ ὅτι ὁ ἐν λόγῳ ἱεραπόστολος κάνει τό σημεῖο τοῦ σταυροῦ, ἐνῶ διέρχονται μπροστά ἀπό ἕνα προτεσταντικό ναό, πράγμα πού δέν κάνει οὔτε ὁ προτεστάντης. Αὐτό τό γεγονός δέν θά δώσει ἀφορμή καί τό δικαίωμα στόν προτεστάντη νά ἱκανοποιηθεῖ καί νά διαλογισθεῖ ὅτι καλᾶ καί ὀρθᾶ πράττω καί ἀνήκω σ' αὐτήν τήν ὀμολογία καί ἄς ἱσχυρίζεται ἀλλᾶ αὐτός ὁ ὀρθόδοξος ἱεραπόστολος καί στά κηρύγματά του καί ἀπό ραδιοφῶνου καί ἀπό τά ἀλλᾶ μέσα ἐνημερώσεως;

Αὐτή δηλ. ἡ πράξη τοῦ ὀρθόδοξο ἱεραποστόλου, μήπως ἐπαναπαύσει τόν ἑτερόδοξο στίς μή ὀρθόδοξες ἀπόψεις του, στίς ἐσφαλμένες καί πεπληνημένες ιδέες του; Μήπως τόν ὀδηγήσει νά μήν ἀναζητήσει τό ὀρθό, τήν ἀλήθεια; Μήπως μέ ἀλλᾶ λόγια τόν ἀποκοιμήσει στήν πλάνη του;

Αὐτός εἶναι ἕνας σοβαρός λόγος καί γιά τόν ὀποῖο ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης, ὁ μαθητής τῆς ἀγάπης καί

(Συνέχεια στή σελίδα 30)

«τῶν δέ μαθητῶν καθῶς νύπορεῖτό τις ὠρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς... ἀδελφοῖς»

(Πράξ. ια' 29)

Ἄπό 1-10-2007 ἕως 31-12-2007 προσεφέρθηκαν στό Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τά παρακάτω χρηματικά ποσά γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἀπό τοὺς:

Ἀγαθοκλήους Ἀ. 59,68 • Ἀγαθοπούλου Δ. 30 • Ἀγγελόπουλο Ἡ. 100 • Ἀγιοστρατίτη Δ. 50 • Ἀθανασιάδου Ἀ. 25 • Ἀθανασιάδου Δ. 600 • Ἀθανασίου Ἐ. 30 • Ἀκρίδα Θ. 15 • Ἀλάτση Ἐ. 30 • Ἀλεξάκη Μ. 50 • Ἀλεξοπούλου Ἀ. 50 • Ἀλικάκο Γ. 201,27 • Ἀλιμπέρτη Ὀ. 1.000 • Ἀναγνωστόπουλο Π. 20 • Ἀναστασάκη Ἀ. 100 • Ἀναστασοπούλου Ἐ. 70 • Ἀνδρέαδου Ἀ. 50 • Ἀνδριανό Ἐ. 20 • Ἀνταλήπουλο Γ. 200 • Ἀντέλη Δ. 20 • Ἀντωνιάδου Ἐ. 40 • Ἀντωνιάδου Ἀ. 100 • Ἀντωνιάδου Χ. 200 • Ἀντωνόπουλο Κ. 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6924) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6961) 210 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6933) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7024) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7032) 1.000 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 3954) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6368) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5533) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6355) 10 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6351) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5363) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5359) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5117) 100 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 3998) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4949) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4947) 1.000 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4941) 100 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 3843) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4550) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6920) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6918) 80 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6905) 60 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 3967) 22,5 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 3966) 300 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 4002) 50 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 4010) 50 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 4018)

150 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 4025) 10 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4985, 6312) 110 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6404) 93,63 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4553, 5069, 6849) 3.513,8 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5781) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4555, 5316, 4928) 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5355, 7035) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4953, 6824, 6993) 340 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6922) 400 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7014) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6707) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6184) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7023) 1.000 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4946) 300 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 3836) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6335) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6978) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5604) 1.000 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7138) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6309) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7130) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6991, 7110) 8.560 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6911, 6990) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6973) 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6894) 10.000 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6886) 60 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7083) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4981, 6280, 6379) 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6511) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7027) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5340, 6944) 180 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7111) 13.410 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7150) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4537) 110 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5103) 250 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6691) 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6714) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5781) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5679) 4.600 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6896) 600 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5637) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4596) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5161) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5333) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5322) 110 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6903) 25 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6901) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6889) 60 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6871) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6853) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6841) 30 • Ἀνώνυμο

(Γ.Ε. 6998) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 7358) 30 • Ἀποστολάκη Γ. 300 • Ἀποστολίδου Μ. 15 • Ἀποστολίδου Ἐ. 50 • Ἀποστόλου Ἰ. Ἀ. 10 • Ἀράπη Λ. 500 • Ἀρβανίτη Γ. 300 • Ἀργεντό Κ. 40 • Ἀργυρόπουλο Χ. 50 • Ἀσημακοπούλου Ἀ. 10 • Ἀσιλάνογλου Ἀ. 15 • Ἀσφή Ἐ. 20 • Ἀτματζίδου Ἀ. 20 • Αὐγουστίνου Ν. 20 • Βάγια Ἀ. 10 • Βαῖνᾶ Γ. 90 • Βαῖο Γ. 30 • Βαλωμένου Β. 50 • Βαρδακώστα Χ. 20 • Βασιλάκη Σ. 450 • Βασιλειάδου Ἐ. 50 • Βασιλοπούλου Σ. 30 • Βαχλιᾶ Θ. 25 • Βελισσάρη Μ. 500 • Βενιέρη Α. 30 • Βεργῆ Μ. 100 • Βέττα Γ. 50 • Βιζένο Γ. καί Ἀ. 30 • Βιττή Γ. 20 • Βιτωράτου Ἀ. 100 • Βλαχιώτη Β. 50 • Βλάχο Δ. 50 • Βλαχόπουλο Χ. 120 • Βλέσσα Ν. 20 • Βογιατζάκη Ἀ. 50 • Βογιατζῆ Π. 50 • Βογιατζιδάκη Μ. 50 • Βοιονάκη Ἐ. 30 • Βούλκα Π. 50 • Βουτετάκη Γ. 200 • Βουτυράκη Θ. 30 • Γαβριηλίδου Μ. 20 • Γαλανάκη Ἐ. 20 • Γαλιανίτσα Μ. 200 • Γαρίκη Ἀ. 20 • Γατσούλη Ἐ. 100 • Γεθαδάκη Α. 40 • Γέρο Χ. 50 • Γερογιώργη Ἀ. 50 • Γέρο Χ. 50 • Γεωργιάδου Γ. 400 • Γεωργιάδου Σ. 50 • Γεωργιάδου Κ. 35 • Γεωργίου Θ. 20 • Γεωργίου Ἰ. 100 • Γεωργιτσιγιάννη Β. 600 • Γεωργοπούλου Ἐ. 20 • Γαλαμά Ἐ. 50 • Γαλαῦ Μ. 50 • Γιαννακόπουλο Ἀ. 40 • Γιαννακοπούλου Ἐ. 50 • Γιαννέλου Ἡ. 30 • Γιαννούκου Ἐ. 2.050 • Γιάντρο Χ. 200 • Γιαρμενίτη Μ. 100 • Γκανασούλη Τ. 86 • Γκανιά Ὀ. 100 • Γκολέμη Ἐ. 50 • Γκότση Χ. 10 • Γκουλιώνη Θ. 10 • Γούλα Β. 10 • Γούλα Δ. 300 • Γουλιέλμο Γ. 150 • Γουρλή Κ. 80 • Γραμματικοῦ Ἀ. 100 • Γραμματικοῦ - Πουλή Ἐ. 30 • Γώγου Δ. 100 • Δαβάκη Σ. 100 • Δαβάνη Π. 20 • Δαβου-

δάνη Θ. 10 • Δαλακίδου Β. 16 • Δαμασκηνού Μ. 30 Δάρρα Σ. 10 • Δεβετζή Γ. 50 • Δέδε Έ. 10 • Δεληγιάννη Δ. 50 • Δεληγιάννη Ί. 25 • Δεμερτζίδη Ν. 140 • Δημακάκο Ε. 70 • Δημήτρακα Χ. 200 • Δημητρακούδη Μ. 300 • Δημητρέλλη Α. 30 • Δημητριάδου Α. 500 • Δημητριάδου Ε. 20 • Δημητρίου Ν. 35 • Δημητροπούλου Μ. 20 • Δημητροπούλου Ν. 50 • Δημόνασιο Γ. 100 • Δήμου Γ. 50 • Διακίδη Α. 15 • Διακόπουλο Α. Γ. 200 • Διαδυσμά Κ. 100 • Διαμαντόπουλο Δ. 100 • Διαμαντόπουλο Ε. 55 • Δουβλίδου Έ. 100 • Δουγάλη Π. 50 • Δουρίδα Ν. 10 • Δρακάκη Μ. 100 • Δρακάκη Σ. 200 • Δρανδάκη Μ. 30 • Δρίζη Θ. 50 • Δρίζη Ί. 20 • Δρόσο Σ. 10 • Δροσοπούλου Ό. 100 • Δρόσου Γ. 20 • Έλευθεράτο Κ. 300 • Έλευθερίου Ε. 600 • Ένωση Άποστράτων Άξ/κών Ναυτικού 50 • Επίσκοπο Φαναρίου κ. Άγαθάγγελο 150 • Εύθυμιάνη Γ. 50 • Εύθυμιού Γ. 100 • Εύθυμιού Έ. 20 • Ζαγανά Χ. του Α. 10 • Ζάγκα Α. 40 • Ζαλακώστα Β. 300 • Ζάμπρα Π. 20 • Ζάρου Μ. 100 • Ζαχαράκη Μ. 100 • Ζαχαριάδου Θ. 100 • Ζερκελίδου Σ. 50 • Ζώγια Ε. 150 • Ζιώγκου Α. 50 • Ζορμπά Α. 50 • Ζουγανέλη Έ. 20 • Ζουμπουλάκη Σ. 10 • Ζουναρέλη - Ντόβα Έ. 40 • Ζωρογιαννίδου Έ. 25 • Ήλια Π. 30 • Ήσυχαστήριο «ΟΙ ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΟΙ» 45 • Θαλασέλη Π. 300 • Θεοδοσιάδη Ε. 80 • Θεοδωράκη Φ. 50 • Ίακώβου Κ. 30 • Ίατρόπουλο Έ. 400 • Ίερωνυμάκη Π. 10 • Ίουλιανή Καθηγουμένη 20 • Ίωαννίδου Σ. 40 • Καγιάφα Α. 150 • Καλαντζοπούλου Φ. 200 • Κάληδη Ε. 100 • Καλλίδη Α. 300 • Καλλικούρη Φ. 20 • Καλλιμανώλη Μ. 30 • Καλλιινδέρη Σ. 40 • Καλογερά 30 • Καλογερά Σ. 60 • Καλογιάννη Μ. 20 • Καλούδη Π. 300 • Καλπάκη Έ. 40 • Κανδαράκη Α. 200 • Καντά Ν. 100 • Κάπαιο Ί. 100 • Καπελού Τ. 50 • Καπερώνη Ί. 10 • Καπίκη Δ. 30 • Καραβά Ή. 120 • Καραβάνη Ε. 60 • Καραβασίλη Σ. 800 • Καραγιάννη Α. 10 • Καραγιάννη Δ. 20 •

Καραγιάννη Μ. 20 • Καραγιάννη Χ. 50 • Καρακατσάνη Π. 20 • Καρακωνσταντίνου Σ. 20 • Καραμολάκου Γ. 150 • Καραμπερόπουλο Ρ. 100 • Καραμπέτσο Γ. 50 • Καρασάλη Κ. 150 • Καραπαπά Μ. 300 • Καρασάββα Μ. 80 • Καρασακαλίδη Μ. 100 • Καρατζά Α. 30 • Καραφωλέμεα Γ. 50 • Καραυζάκη Κ. 50 • Καραούτζου Ο. 60 • Καρούδη Ε. 50 • Καταγιά Μ. 20 • Καταχιώτου Μ. 50 • Κατράκη Α. 100 • Κατάκο Π. 50 • Κατάμπα Α. 100 • Κατσανεβάκη Σ. 40 • Κατσιγιάνη Δ. 30 • Κατσική Α. 30 • Κατσινή Κ. 10 • Κατσιρή Β. 20 • Κατσιγιαννοπούλου Π. 50 • Καυκά Ε. 20 • Καφετζοπούλου Κ. 20 • Κεκάκη Μ. 10 • Κεράνη Α. 200 • Κετσέα Σ. 30 • Κηπουρίδου - Γρίβα Ν. 10 • Κηπουρό Χ. 50 • Κλήρο Γ. 50 • Κοκκόρη Ε. 20 • Κολλέτσου Ν. 30 • Κολλιόπουλο Μ. 50 • Κολλοβό Έ. 20 • Κολλοκούρη Β. 30 • Κολλοτούρο Χ. 150 • Κομαρίμα Ί. 100 • Κομνηνού Φ. 200 • Κομπούλη Μ. 60 • Κόντη Ν. 100 • Κοντογιάννη Β. 50 • Κοντογιάννη Έ. 35 • Κοντομανόγλου Α. 60 • Κοντονάσιο Π. 240 • Κοντοπίδου 600 • Κοντοσοπούλου Μ. 200 • Κοντού Μ. 700 • Κορακιανίτου Α. 250 • Κορίκη Μ. 100 • Κοροπόδου Ε. 90 • Κοσμά Δ. και Γ. 25 • Κοσμίδου Ρ. 40 • Κοτζαμάνη Ν.

30 • Κοτίου Δ. 50 • Κοτσαύτη Θ. 25 • Κουβαρά Σ. 2.000 • Κουλοπούλου Έ. 300 • Κουμαντάκη Α. 50 • Κουνδή Ν. 20 • Κουντούρη Γ. 70 • Κουντούρη Γ. 1.000 • Κουπαράνη Σ. 100 • Κουρειλίδου Έ. 10 • Κουρελήση Δ. 150 • Κουτουβάλη Σ. 100 • Κουτσαγγέλου Ί. 50 • Κουτσαυτάκη Μ. 20 • Κουτσόκα Κ. 5 • Κουτσιούκη Ζ., καθηγήτη 25 • Κουτσό Θ. 15 • Κουτσοκώστα Φ. 100 • Κουτσοουράκη Π. 50 • Κοψαχειλή Σ. 10 • Κρητικό Β. 100 • Κρίτσα Σ. 30 • Κυπραίο Π. 40 • Κυπριωτάκη Κ. 100 • Κυριαζοπούλου Σ. 50 • Κυριαζοπούλου Σ. 300 • Κυριακίδη Α. 30 • Κυριακόπουλο Β. 30 • Κυριακοπούλου Ε. 600 • Κύρη Σ. 40 • Κωσταντάτο Γ. 100 • Κωνσταντίνου Μ. 15 • Κωνσταντώνη Ε. 30 • Κωσταδήμα Γ. 50 • Κωστή Σ. 100 • Κωτσάκη Α. 300 • Κώτη Θ. 105 • Λάζου Σ. 25 • Λαίλουδάκη Σ. 2.000 • Λάμπρου Α. 70 • Λαμπύρη Α. 10 • Λαμπροπούλου Χ. 300 • Λαμπρού Α. 100 • Λασπάκη Μ. 100 • Λασπούλα Ε. 20 • Λαχανά Ή. 50 • Λειτουργή Μ. 300 • Λέλη Γ. 30 • Λέλη Ί. 150 • Λιάκου Π. 3.000 • Λιάνα Α. 300 • Λιανδράκη Μ. 20 • Λιανού Κ. 110 • Λιβάνη Ί. 100 • Λιόλιου Χ. 50 • Λιούλια Σ. 100 • Λίτσιου Α. 70 • Λοΐζου Σ. Έ. 50 • Λούβη Μ. 30 • Λουκάκη Π. 100 • Λουκοπούλου Ρ. 500 • Λουρή - Άργυ-

ρίου Χ. 13 • Λυκούδη Κ. 50 • Λυκούργου Π. 100 • Λυμπέρη Δ. 80 • Λύτρα Κ. 30 • Μάγγο Α. 10 • Μάζη Κ. 120 • Μαζωνάκη Έ. 200 • Μαϊλακάκη Ν. 30 • Μάινα Κ. 50 • Μακρή Φ. 150 • Μακρίδου Ν. 10 • Μάηφα Γ. του Ή. 50 • Μανή Σ. 400 • Μαντζίνη Γ. 10 • Μανωλά Λ. 50 • Μανωλάκου Θ. 15 • Μανωλάτου Α. 50 • Μαργαρίτη Σ. 60 • Μαργέλη Π. 150 • Μάρδα Κ. 250 • Μαρκαντωνάτο Γ. 60 • Μαρσέλλου Σ. 10 • Μαστρογεωργίου Γ. 50 • Ματζαρηλή Γ. 20 • Ματσαγκού Α. 120 • Ματσιώτα Έ. 100 • Μαυράκη Ν. 100 • Μαυρή Α. 20 • Μαυροκέφαλο Γ. 50 • Μαυρομάτη Ί. 15 • Μελισσάρη Ε. 90 • Μέμμου Ε. 20 • Μέμμου 20 • Μεραυτή Ε. 15 • Μετανίδη Ν. 300 • Μεταξιώτη Ν., Θεολόγο 50 • Μηλάλη Θ. 60 • Μηλίτη Γ. 30 • Μνηογιάννη Έ. 200 • Μητρόπολη Φωκίδος 100 • Μήτσιο Χ. 65 • Μίχα Ν. 50 • Μιχαηλίδη Ί. και Κ. 100 • Μιχαηλίδου Έ. 30 • Μιχαηλά Α. 500 • Μοσκοφίδου Ε. 30 • Μουρούτη Θ. 650 • Μουρτζάνο Χ. 50 • Μουστακίδου Δ. 125 • Μπακάλη Λ. 20 • Μπαμπάκου Α. 100 • Μπαρμπαρούση Ί. 30 • Μπάμπη Π. 50 • Μπανιώκου Έ. 50 • Μπαξεβάνη Ε. 15 • Μπάρδη Ε. 10 • Μπαρσάκη - Λέρτα Φ. 20 • Μπασιώλη Σ. 695 • Μπεκούλη Α. 20 • Μπελάχη Ί. 150 • Μπέλλου Σ. 20 • Μπέση Π. 100

• Μπιαγνή Α. 50 • Μπίκο Ν. 100 • Μπιονάρη Κ. 50 • Μπινικό Ν. 70 • Μπισάνη Α. 30 • Μπλάνα Χ. 200 • Μποζοπούλο Κ. 57 • Μπολδόση Π. 30 • Μπονδούκα Κ. 50 • Μπουζάνη Σ. 150 • Μπουκάλη Β. 20 • Μπουμπούκα Γ. 350 • Μπούρμα Έ. 100 • Μπουρσίνου Β. 50 • Μπουκέλου Α. 200 • Μυκωνιάτη Μ. 15 • Μυλωνά Ε. 50 • Μωρή Θ. 400 • Μωυσίδη Ν. 50 • Ναθαναήλ Έ. 40 • Νάκου - Νίτσα Α. 300 • Ναό Άγ. Δημητρίου 100 • Νασσοπούλου Δ. 20 • Νικητοπούλου Έ. 10 • Νικολακάκου Έ. 50 • Νικολάου Δ. 100 • Νικολουδάκη Π. 55 • Νομικό Ε. 30 • Νούση Σ. 100 • Νταντάμη Γ. 20 • Ντοβίνου Α. 20 • Ξαγρεμμένακο Σ. 40 • Οικονομάκο Κ. 60 • Όλυμπιάδα 20 • Όρφανού Έ. 10 • Παδουβά Ν. 300 • Παΐζη Γ. 110 • Πάλλη Μ. 100 • Πάλλη Π. 50 • Παναγιωτόπουλο Γ. 250 • Παναγιωτουνάκο Γ. Σ. 50 • Παναγόπουλο Κ. 310 • Πανούση Α. 25 • Πανούση Μ. 150 • Πανουτσοπούλου Κ. 50 • Παντζοπούλου Α. 170 • Παντογιού Π. 180 • Παπαβασιλείου Α. 30 • Παπαβασιλείου Α. 40 • Παπαγεωργίου Δ. 100 • Παπαγεωργίου Α. 50 • Παπαγεωργίου Β. 25 • Παπαγεωργίου Γ. 50 • Παπαγεωργοπούλου Α. 20 • Παπαγκίκα Ί. 100 • Παπαδιά Μ. 95 • Παπαδόπουλο Γ. 20 • Παπαδόπουλο Π. 50 •

Παπαδοπούλου Έ. 100 • Παπαδοπούλου Έ. 100 • Παπαδοπούλου Μ. 50 • Παπαδοπούλου Χ. 250 • Παπαδοπούλου Χ. 70 • Παπαευθυμίου Β. 110.000 • Παπαθανασίου Α. 20 • Παπαθανασίου Α. 80 • Παπαθανασίου Β. 50 • Παπαιωάννου Π. 40 • Παπαμόσχου Σ. 50 • Παπαναγνώστου Ε. 20 • Παπανικολάου Α. 100 • Παπανικολάου Θ. 50 • Παπανικολάου Σ. 200 • Παπασπυροπούλου Μ. 20 • Παπασωτηρίου Γ. 10 • Παπαχρήστου Ή. 300 • Παπουτσάκη Φ. 140 • Παππά Β. 300 • Παππά Γ. Α. 100 • Παπαδά Σ. 15 • Παρασκευοπούλου Α. 20 • Παρασκευοπούλου Μ. 50 • Παργανά Α. 50 • Παρδαλό Α. 20 • Πασιά Ζ. 150 • Πασχαλίδη Α. 30 • Πάσχου Α. Δ. 200 • Πατιάλακα Έ. 100 • Πατούνα Έ. 120 • Πάτση Π. 10 • Παυλή Κ. 2.000 • Παυλίδου Έ. 50 • Παχιαδάκη Μ. 50 • Πέππα Α. 50 • Περγικέα - Παναγιωτοπούλου Έ. 30 • Περγίκη Α. 200 • Πέρρα Θ. 20 • Πεσλή Β. Α. 50 • Πετρουλάκη Μ. 60 • Πετσετάκη Ε. 20 • Πηχίων Α. 110 • Πηλατιανιώτη Γ. 55 • Πηλέσσα Έ. 30 • Πηλιάμη Έ. 30 • Πολεμικό Σ. του Έ. 305 • Πολίτη Ί. 20 • Πολλιάτου Α. 10 • Πολυδώρου Γ. 20 • Πούλο Κ. 160 • Πουρνάρα Φ. 20 • Πρέκα Ί. 120 • Προκοπίου Ό. 50 • Πρωτοψάλη Δ. 50 • Πυρίχο Λ. 100 • Ραδίτσα Ξ. 30 • Ραυτοπούλου Έ. 100 • Ρεκατά Χ. 50 • Ρεμούνδου Χ. 50 • Ρέππα Χ. 15 • Ριζούδη Τ. 50 • Ριτσατάκη Π. 10 • Ροδίτη Α. 80 • Ρουμπάνη Χ. 200 • Ρουσέλη Δ. 300 • Ρούσου Ή. 50 • Σαβρίδα Β. 20 • Σακελλαριάδη Π. 50 • Σακιώτη Κ. 80 • Σαλίχο Π. 30 • Σαλονικιό Α. 300 • Σαητέρη Α. 10 • Σαμαρά Β. 30 • Σαμαρτζή Π. 100 • Σαμιώτη Ζ. 50 • Σαμόλη Ν. 20 • Σαραντάκο Π. 50 • Σαραντόπουλο Δ. 10 • Σαραφίδη Ν. 70 • Σαρδέλη Κ. 100 • Σαρμπάνη Θ. 150 • Σαρναζίδη Γ. 70 • Σαρτζετιάκη Ε. 600 • Σδρολία Α. 20 • Σέμπο Γ. 1.000 • Σεντόνα Ν. 40 • Σέρρου Ί. 15 • Σεφερίδου Π. 100 • Σησαμάκη Μ. 100 • Σιγάλλου Έ. 20 • Σινανίδη Ί. 30 • Σιούτη Σ. 30 • Σισμανόγλου Λ. 30 • Σίψα Κ. 97 • Σκαλίγκου Έ. 120 • Σκαμπετζάκη Π. 80 • Σκαρτάδο Α. 60 • Σκαφίδα Α. 30 • Σκληβετίτου Α.

Διανομή τροφίμων και παιχνιδιών στην Ίερά Μητρόπολη Ζιμπάμπουε.

50 • Σκλαβούνου Μ. 20 • Σκούμπα Ί. Δ. 60 • Σόγια Μ. 100 • Σολανάκη Μ. 105 • Σολιδάτο Σ. 20 • Σουβατζή - Σπανού Χ. 30 • Σοφινάο Δ. 1.000 • Σπηλιωτοπούλου Θ. 20 • Σπυροπούλου Β. 50 • Σταθακόπουλο Π. 20 • Στάθη Α. 40 • Στάθη Έ. 20 • Στάθη Μ. 30 • Σταθόπουλο Γ. 50 • Σταθοράκη Χ. 100 • Σταθουλόπουλο Β. 80 • Σταματάκη Α. 30 • Σταματάτου Α. 30 • Σταματόπουλο Α. 30 • Σταματόπουλο Α. 30 • Σταματοπούλου Μ. 20 • Σταματοπούλου - Ρούσσου Ά. 60 • Σταυρακέλη Έ. 30 • Σταυροπούλου Α. 450 • Σταυροπούλου Έ. 300 • Στεργίου Β., Θεολόγο 30 • Στεργίου Γ. Ί. 40 • Στεργίου Π. 30 • Στέφα Γ. 130 • Στραγαλινό Κ. 100 • Συμεωνίδου Ά. 100 • Συνοδινού Μ. 50 • Συρίγο Ά. 50 • Συρίγου Π. 50 • Σύρμου Α. 50 • Σφάητου Φ. 400 • Σχολή Απολυτρωτική Ύψ. Θεοτόκου 2.140 • Ταβλαδωράκη Ά. 80 • Ταϊνατζόγλου Ε. 20 • Ταμείο Φιλανθρωπίας Ρόδος 1.000 • Ταμούση Β. 46,9 • Ταρσούλη Δ. 200 • Τασιούλη Μ. 1.500 • Ταταράκη Ε. 100 • Τελώνη Γ. 10 • Τελώνη Κ. 200 • Τελωνιάδου Π. 10 • Τζαβάρη Ν. 20 • Τζάηλα Ί. 23,5 • Τζιντζίο Γ. 20 • Τζι-

ντζίο Π. 20 • Τζοάννου Σ. 200 • Τζουσανάκη Ε. 40 • Τζουτζούκου Έ. 290 • Τηγάνη Π. 10 • Τηγάνη Χ. 50 • Τίγκα Γ. 700 • Τόμπρο Δ. 50 • Τούλια Χ. 190 • Τούση Ά. 50 • Τραϊκάκη Σ. 40 • Τραντά Θ. 10 • Τραχανατζή Γ. 20 • Τριανταφύλλου Ε. 20 • Τριανταφύλλου Ή. 50 • Τριανταφύλλου Ί. 40 • Τριγκατζή Σ. 50 • Τρικαλινού Β. 10 • Τρικαλιώτου Σ. 100 • Τρούμπα Χ. 150 • Τσακάλη Κ. 50 • Τσακίρη Ε. 50 • Τσακώνα Σ. 30 • Τσαμαρδό Ή. 30 • Τσαμαρδού Τ. 30 • Τσαντζή Ε. 100 • Τσαπέκο Γ. 200 • Τσαπραζή Ν. 1.000 • Τσαρούχα Δ. 50 • Τσελεμέγκου Ζ. 100 • Τσελιάγκου Μ. 30 • Τσιαντούλα Έ. 30 • Τσιατίρη Χ. 50 • Τσιβγούλη Μ. 50 • Τσιγγάνο Γ. 50 • Τσικαλάκη Κ. 100 • Τσίπα Ε. 600 • Τσιρογιάννη Ε. 100 • Τσιρώνη 101 • Τσιρώνη Ρ. 15 • Τσιτλάϊδη Ί. 50 • Τσιφετάκη Μ. 50 • Τσόγκα Χ. 100 • Τσογκάλη Π. 100 • Τσολακίδη Θ. 50 • Τσουλιούχα Δ. 20 • Τσουράκη Σ. 20 • Τσουρουκτζόγλου Μ. 40 • Τύπου Έ. 40 • Τυρογιάννη Μ. 50 • Φερμέλη - Ανανιάδου Μ. 20 • Φιλ. Σωματ. «Ο ΑΓΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ» 2.000 • Φιλιππίδου Τ. 30 • Φιλίππου Μ. 100 • Φίλο Ή.

40 • Φιλόπτωχο Ταμ. Ί.Ν. Ευαγγελισμού 500 • Φλιάτουρα - Παπαδάτου Ά. 15 • Φούγια Κ. 300 • Φουστέρη Γ. 100 • Φραγκουλόπουλο Ε. 50 • Φωτιάδη Γ. 20 • Χαϊντούτη Θ. 50 • Χαιράκη Σ. 100 • Χαλβατζόγλου Π. 15 • Χαλκιά Θ. 100 • Χαλκίτη Δ. 250 • Χαλκιώτη Ο. 25 • Χαμακιώτη Σ. 150 • Χαμηλοθώρη Κ. 50 • Χαμουρούδη Λ. 100 • Χανιωτάκη Ε. 20 • Χανιώτη Α. 50 • Χαντζή Τ. 75 • Χαραλαμπάκη Ά. 100 • Χαραλαμπίδου Μ. 15 • Χαραλάμπους Π. 15 • Χάρη Β. 50 • Χαρίτο Δ. 20 • Χατζή Δ. 100 • Χατζηγιάννη Τ. 300 • Χατζιωάννου Σ. 50 • Χατζηκυριακού Β. 50 • Χατζηπέτρου Ν. 300 • Χατζηρήγα Θ. 30 • Χατζησταυρίδου Ά. 100 • Χιωτέλλη Μ. 250 • Χοηλογούνη Ό. 100 • Χονδρού Έ. 200 • Χουτουριάδη Ν. 50 • Χριστοφή Β. 15 • Χριστοφή Έ. 161,76 • Χρυσανθοπούλου Ε. 50 • Χρυσικοπούλου Έ. 40 • Ψαράκο Μ. 10 • Ψαρουδάκη Π. 100 • Ψαρρά Ά. 20 • Ψαρρά Ά. 200 • Ψιακούλια Ά. 30 • Stergia Μ. 946,50.

Επιμέλεια: Εύαγγελος Δ. Ζουρδούμης

ΝΟΜΟΚΑΝΟΝΙΚΑ

(Συνέχεια από σελίδα 26)

δοχι της άπατης και της παραπληθήσεως του πλησίον, γράφει: «Εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδασκίαν (τοῦ Χριστοῦ) οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν καὶ χαιρεῖν αὐτῷ μὴ λέγετε» (Β΄ Ἰω. 10). Δὲν ὀρίζει νὰ μὴ τοῦ λέμε «καλημέρα» ἢ «γεια σου», ἀλλὰ λέει νὰ μὴ τοῦ λέμε νὰ χαιρεῖ, γιατί βρῖσκεται στήν πληάνη καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἔχει τὴν πραγματικὴ χαρὰ καὶ εὐφροσύνη. Ὅπως ἔχουμε διακριβώσει καὶ παλαιότερα («Πάντα τὰ Ἔθνη», Ἰούλι-Σεπτ. 2006) ἡ χαρὰ, ἡ ἀληθινὴ χαρὰ εἶναι ἀπόρροια καὶ εἶναι συνδεδεμένη μὲ τὴν εὐσέβεια, μὲ τὴν ἀλήθεια, μὲ τὴν ὀρθή πίστη καὶ πράξη. Πρβλ. Ἦσ. 48,22 καὶ 57,21, Ἰω. 15,11 καὶ 17,13 κ.ά.

Ὅπως, λοιπόν, δὲν πρέπει νὰ τοῦ λέμε τοῦ πεπλημένου «χαῖρε», γιὰ νὰ μὴν τὸν ἀποκοιμίζουμε στήν κατάσταση πού βρῖσκεται, ἔτσι καὶ στήν περίπτωση πού κάποια μας κίνηση τὸν δικαιώνει στήν ὀμολογία πού ἀνήκει, πρέπει νὰ ἀποφεύγεται.

Ἀντιθέτως, πρέπει νὰ τὸν προβληματίζουμε καὶ ὡς πρὸς τὴ θέση του καὶ τίς ἀντιλήψεις του καὶ τὴν πορεία

του καὶ τὴ βιωτὴ του. Ἀπὸ τὴν ἀλλήν πάλι πλευρὰ δὲν πρέπει νὰ προβληματίζουμε καὶ νὰ σκανδαλίζουμε τὸν ὀρθόδοξο Χριστιανό, ὅπως στήν περίπτωση πού κάποια μας κίνηση τὸν κάνει νὰ μετανοίῃ γιὰ τὸ ὅτι ἀποχώρησε ἀπὸ τὴν προηγουμένη ὀμολογία του καὶ προσχώρησε στήν ὀρθόδοξη Ἐκκλησία ἢ ἔστω πού τοῦ δημιουργεῖ ἀμφιβολίες ὡς πρὸς τὴν ὀρθοδοξία.

Ἐπομένως, ὅταν ὁ ὀρθόδοξος ἱεραπόστολος περνάει μπροστά ἀπὸ ναὸ ἀλλήν χριστιανικῆς ὀμολογίας, δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ κάνει τὸ σταυρὸ του. Τὸ ἀντίθετο. Τὸ ὅτι δὲν κάνει τὸ σταυρὸ του, δὲν σημαίνει ὅτι εἶναι ἀσεβής. Ἀντιθέτως. Ἐξ ἀλλοῦ θὰ μπορούσε νὰ χαρακτηριθεῖ ὡς εὐσεβοφανής (δοχι ὡς εὐσεβής) ἢ καὶ θρησκόληπτος, ἂν ἔκανε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ ἀπὸ εὐγένεια ἢ διπλωματία ἢ καὶ ἀπὸ συνήθεια.

Ἀνάλογα μπορεί νὰ ἀντιμετωπίσει τὸ ἐρώτημα καὶ κάθε ὀρθόδοξος χριστιανὸς ζητώντας ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ τὸ χάρισμα τῆς διακρίσεως.

Παν. Ί. Μπούμης

Πάντα τὰ ἔθνη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κένωσις, θυσία, μαρτυρία καὶ μαρτύριον Ἀποσπάσματα ἀπὸ ὀμιλία τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου	2
«Τὸ παράδοξον τοῦ κηρύγματος ὡς πορεία ἀπὸ καὶ πρὸς τὸ μηδέν» † Ὁ Καμερούν Γρηγόριος	3
Μητροπολίτης Διονύσιος Ψάχας (1916-2008) † Ὁ Κορέας Σωτήριος	6
Βάσω - Ἀγάθη Καραβασιλίδου	8
Ἀδαμαντία Πιπεράκη (1943-2008) Γ.Ε.Ρ.Μ.	10
Βράβευση ὀρθόδοξου Πατριαρχικῆς Σχολῆς «Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος Γ΄» Ἀπὸ τὴν ἱερά Μητρόπολη Κένυας	11
Ὁ ἅγιος Τιμόθεος Μ.Σ.Π.	12
Ἐνθρονίστηκε ὁ πρῶτος Μητροπολίτης Μουάνζας κ. Ἱερώνυμος	14
Ἀπὸ τὴν ἱερά Μητρόπολη Μουάνζας	
ὀρφανοτροφεῖο τῆς ὀρθόδοξης ἱεραποστολῆς στά περίχωρα τῆς Καϊκούτας Καίτη Σπύρου	16
Πανεπιστήμιο τῆς ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας στήν Kinshasa τοῦ Congo † Ὁ Κ. Ἀ. Ἰγν.	18
Θεμελιώθηκε τὸ ἱεραποστολικὸ Νοσοκομεῖο τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Μουάνζας Ἀπὸ τὴν ἱερά Μητρόπολη Μουάνζας	20
Ὁ φτωχὸς καὶ ὁ πλούσιος Μετάφραση ἀπὸ τὰ ἀγγλικά: Ἐλένη Ταμαρέση - Παπαθανασίου	22
Ὀικονομικὴ συμβολὴ τοῦ Γραφείου Ἐξωτερικῆς ἱεραποστολῆς (β΄ ἔξάμνηο 2007)	24
Νομοκανονικὰ Παναγιώτης Ί. Μπούμης	26
Δωρητὲς Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης	27

Ἐξώφυλλο - ὀπισθοφυλλο: Τὰ παιδιά τοῦ ὀρφανοτροφείου τῆς ὀρθόδοξης ἱεραποστολῆς στά περίχωρα τῆς Καϊκούτας

Πάντα τὰ ἔθνη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ἔτος ΚΖ΄, τεύχος 105, Ἰαν.-Φεβρ.-Μάρτ. 2008

Τριμηνιαῖο ἱεραποστολικὸ περιοδικὸ

ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

* Πληροφορεῖ μὲ τρόπο υπεύθυνον γιὰ τίς ὀρθόδοξες ἱεραποστολικὲς προσπάθειες ἀνά τὸν κόσμο.

* Ἐνημερώνει πάνω στήν πολύμορφη πραγματικότητα τοῦ κόσμου, πού περιλαμβάνει τόσα ἔθνη μὲ ποικίλα προβλήματα καὶ χαρίσματα.

Ἰδιοκτήτης: Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος - Ἰωάννου Γενναδίου 14 - Ἀθήνα 115 21.

Ἐκδόσης-Διευθυντής: Ὁ Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος, Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰασιού 1, 115 21 Ἀθήνα.

Ἰδρυτής: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος. Διετέλεσε Διευθυντὴς κατὰ τὰ ἔτη 1981-1992.

Υπεύθυνος ὄλης: Ἀρχιμ. Ἀλέξιος Ψοῖνος, Διευθυντὴς Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἐνταξή - Ἐπιμέλεια ἐκδόσεως: Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἐπιστολές - Ἐμβλήματα: «ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ» Ἀποστολικὴ Διακονία, Ἰω. Γενναδίου 14 — Ἀθήνα 115 21 — Τηλ. 210-7272.314 - 317, 210-7272.345. Fax 210-7272.310.

Συνδρομὴ γιὰ 1 χρόνο:

Ἐσωτερικὸν	€ 5
Κύπρου	5 λίρες Κύπρου
Εὐρώπης	€ 12
Λουτὲς γῶρες	€ 14
Τιμὴ τεύχους	€ 1,25
* Γιὰ τοὺς φοιτητὲς καὶ μαθητὲς:	€ 2,50

* Ἡ τιμὴ εἶναι συμβολικὴ. Δὲν ἀποσκοπεῖ στήν κάλυψη τῶν ἐξόδων ἐκδόσεως, ἀλλὰ στήν υπεύθυνη διαμόρφωση ἱεραποστολικῆς συνειδήσεως. Γίνονται δεκτὲς προαιρετικὲς προσφορὲς γιὰ τὴν ἐκδοση τοῦ περιοδικοῦ.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Νικόλαος Κάλτζιας.

Διεύθυνση: Ἀσκληπιοῦ 10 - 175 64 Π. Φάληρο

PANTA TA ETHNI (All Nations)

Year 27, No 105, Jan.-Febr.-March 2008

The aims of the quarterly magazine "Panta ta Ethni" are:

* To provide information in a responsible way on Orthodox missionary efforts throughout the world.

* To arouse awareness of the multiform reality of the modern world.

Publisher: Bishop of Phanarion Agathangelos, General Director of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Founder: Archbishop of Tirana and all Albania Anastasios Yannoulatos. He was editor during 1981-1992.

Editorial Board: Foreign Mission Office of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Letters-Remittances: "PANTA TA ETHNI" (All Nations)

Apostoliki Diakonia, 14, Io. Gennadiou St. — 115 21

Athens — GREECE. Tel. ++3210.7272.345.

Subscription for 1 year:

Greece	€ 5
Cyprus	5 £ Cyprus
Europe	€ 12
Other countries	€ 14

Printed: By Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Καλλιτεχνικὴ ἐπιμέλεια: Ἀποστολικὴ Διακονία